MUHAMMAD IBN ABD AL-WAHHAB IBN SULAJMAN AT-TAMIMI

Objaśnienie posłania „Sześć podstaw”

Autor: Szajch ul-Islam Muhammad ibn Abd al-Wahhab ibn Sulajman at-Tamimi
Objaśnienie: Szajch Abd ar-Razzak ibn Abd al-Muhsin al-Badr (niech Allah go strzeże!)
Redakcja: Abu Abd al-Aziz ibn Munir al-Dżazairi

Z imieniem Allaha Miłosiernego, Litościwego!

Spis treści

Przedmowa redaktora 3

Przedmowa objaśniającego 7

Podstawa pierwsza 18

Podstawa druga 35

Podstawa trzecia 44

Podstawa czwarta 56

Podstawa piąta 69

Podstawa szósta 80

Przedmowa redaktora

Chwała Allahowi, który dzięki Swojemu miłosierdziu prowadzi ku drodze prostej, a dzięki Swojej sprawiedliwości wprowadza w błąd. Wychwalam Allaha taką chwałą, jaką tylko sługa może wychwalać swojego Pana. I potwierdzam, że Allahowi nie są właściwe żadne braki, które przypisują Mu niesprawiedliwi. Świadczę, że nie ma nikogo godnego czci oprócz Allaha, i świadczę, że nasz Prorok Muhammad jest Jego sługą i posłańcem, a także Jego umiłowanym przyjacielem i prawdomównym zwiastunem. O Allahu, błogosław i ześlij pokój Swojemu Prorokowi, jego rodzinie, jego towarzyszom, a także wszystkim tym, którzy podążyli za jego wiernym przewodnictwem i mocno trzymali się tej drogi.

Słudzy Allaha nie osiągną prawości, powodzenia ani zbawienia; nie osiągną dobrego życia i szczęścia w obu światach; nie ocalą się od nieszczęść życia doczesnego i mąk życia wiecznego, dopóki nie poznają najważniejszego z obowiązków i nie zaczną postępować zgodnie z nim. Właśnie dla tego celu Allah stworzył ludzkość, zawarł z nią przymierze, wysłał do niej posłańców i zesłał Pisma. Właśnie dla tego celu zostały stworzone życie doczesne i wieczne, Raj i Ogień. Właśnie ze względu na ten obowiązek nastąpi Dzień Sądu, zostaną ustawione wagi i rozwinięte zostaną zwoje czynów. Właśnie w oparciu o wypełnienie bądź niewypełnienie tego obowiązku ludzie będą albo szczęśliwi, albo nieszczęśliwi. Właśnie na podstawie tego nakazu podzielone zostanie światło:

وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ

> *„A komu Allah nie dał światła, temu nie będzie światła” (sura „Światło”, ajat 40)*

Przeciwieństwem tego nakazu jest najcięższy z grzechów — wielobóstwo wobec Znającego rzeczy ukryte (Święty jest On i Wywyższony). Przekazuje się, że Abd Allah ibn Mas'ud, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział: „Zapytałem Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, jaki grzech jest najcięższy przed Allahem? Na co odpowiedział: «Gdy przyrównujesz Allahowi wspólnika, podczas gdy to On cię stworzył»" (al-Buchari, 4477; Muslim, 86).

Wielobóstwo jest najcięższym grzechem. Przekazuje się, że Abd ar-Rahman ibn Abu Bakra przekazał od swojego ojca, że Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Czy nie powiadomić was o najcięższym grzechu?". I powtórzył to trzykrotnie. Wtedy towarzysze powiedzieli: „Oczywiście, o Posłańcu Allaha!". Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Przyrównywanie Allahowi wspólników!" (al-Buchari, 2654; Muslim, 87).

Tauhid jest najważniejszą i najgodniejszą sprawą, o którą powinien troszczyć się muzułmanin, a wielobóstwo jest najcięższym i najniebezpieczniejszym grzechem, którego powinien obawiać się wierzący.

Uczeni zwolennicy Sunny i jedności wspólnoty (Ahl as-Sunna wa al-Dżama'a) napisali na ten temat wiele dzieł, z których część została ułożona w formie poetyckiej, a część prozą; niektóre obszerne, a inne krótkie. Do tych najgodniejszych i najbardziej szanowanych uczonych należy imam Muhammad ibn Abd al-Wahhab, niech Allah będzie dla niego miłosierny, który nie szczędząc wysiłku trudził się i starał dla religii Allaha. Udowodnił swoją szczerość wobec Allaha, Jego Księgi, Jego Posłańca i pozostałych Jego sług. Szajch wzywał do tego samego, do czego wzywali wszyscy posłańcy Allaha: do tauhidu i do oddawania czci jedynie Jemu. Szajch zakazywał wielobóstwa i wszystkich dróg, które do niego prowadzą. Chwała Allahowi za to, że w każdej epoce stwarza On człowieka mówiącego prawdę; człowieka

wzywającego ku drodze prostej i prawdomówności; człowieka, którego wiedzą obalane są dowody heretyków i wątpliwości nieświadomych.

Szajch Muhammad, niech Allah będzie dla niego miłosierny, napisał wiele różnych książek i posłań, w których wspomniał pożyteczne wskazówki dla całej wspólnoty muzułmańskiej i przestrzegł przed tym, co może jej zaszkodzić zarówno w życiu doczesnym, jak i wiecznym. Niech Allah wynagrodzi szajcha najlepszą nagrodą!

Do tych książek należy posłanie „Sześć podstaw". Książka napisana jest przystępnym językiem i mimo swojej niewielkiej objętości zawiera wiele pożytku. Uczeni i studenci wysoko ocenili posłanie „Sześć podstaw". Właśnie dlatego zaczęli uczyć się go na pamięć i je objaśniać.

Nasz szajch Abd ar-Razzak ibn Abd al-Muhsin al-Badr, niech Allah go strzeże, objaśnił tę książkę, co uczyniło ją jeszcze bardziej pożyteczną.

Pragnąc powszechnie rozpowszechnić pożyteczną wiedzę, zatroszczyłem się o objaśnienie tego posłania. Podstawą dla tej książki posłużyły lekcje, które przeprowadził szajch Abd ar-Razzak al-Badr. Po otrzymaniu pozwolenia od szajcha lekcje zostały zapisane w formie pisemnej, w wyniku czego powstała ta niewielka książka. Szajch poparł moje przedsięwzięcie. Niech Allah wynagrodzi go dobrem!

Zająłem się jedynie redagowaniem, porządkowaniem, korektą i doprecyzowaniem materiału. Starałem się zachować wszystkie wypowiedzi szajcha bez zmian, z wyjątkiem dodatków niezbędnych dla spójności wypowiedzi oraz nielicznych komentarzy.

Proszę Allaha, aby uczynił ten trud szczerym dla Jego Szlachetnego Oblicza, a także aby wynagrodził najlepszą nagrodą każdego, kto włożył swój wysiłek w powstanie tej książki. Zaprawdę, Allah jest Słyszący i Odpowiadający na błagania!

Niech Allah błogosławi i pozdrawia Muhammada, jego rodzinę i wszystkich jego towarzyszy.

Wasz kochający brat w religii Allaha:
Abu Abd al-Aziz ibn Munir al-Dżazairi

Przedmowa objaśniającego

Chwała Allahowi, którego wychwalamy i do którego zwracamy się o pomoc i przebaczenie. Szukamy schronienia u Allaha przed złem naszych dusz i naszych złych czynów. Kogo Allah prowadzi drogą prostą, tego nikt nie zdoła sprowadzić na manowce, a kogo On pozostawi samemu sobie, tego nikt nie poprowadzi drogą prostą. Świadczę, że nie ma nikogo godnego czci oprócz Jedynego Allaha, i świadczę, że Muhammad jest sługą Allaha i Jego Posłańcem, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

Mamy przed sobą cenne posłanie, które napisał imam, reformator, szajch ul-islam Muhammad ibn Abd al-Wahhab, niech Allah będzie dla niego miłosierny. W tej książce szajch wymienił i szczegółowo objaśnił sześć wielkich podstaw, wyjaśnionych w Księdze Allaha. Przy tym każda z podstaw poparta jest odpowiednimi dowodami i potwierdzeniami z Księgi Allaha i Sunny Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Mimo całej oczywistości, większość ludzi popadła w błąd, wyraźnie odchyliła się od prawdy i od drogi prostej w rozumieniu tych podstaw. Imam Muhammad ibn Abd al-Wahhab, niech Allah będzie dla niego miłosierny, szczerze radził całej swojej wspólnocie studiować to posłanie, obejmujące sześć podstaw religijnych, wyjaśnionych w Koranie i Sunnie. Szajch wskazał na wyjątkową wagę tych podstaw i na ich wielkość, jednocześnie zwracając uwagę na pewien rodzaj odchylenia w rozumieniu tych podstaw ze strony większości ludzi. Niech Allah wynagrodzi szajcha dobrem i okaże mu miłosierdzie za ten pożytek, jaki przyniósł wspólnocie muzułmańskiej.

Oto, co chciałem powiedzieć. Proszę Szczodrego Allaha, aby dał pożytek dzięki włożonym wysiłkom, aby uczynił je szczerymi dla Jego Oblicza i zgodnymi z Sunną Jego Proroka. Zaprawdę, Allah jest najlepszym Opiekunem i to właśnie w Nim należy pokładać nadzieję. On nam wystarcza jako Pomocnik.

Szajch Abd ar-Razzak ibn Abd al-Muhsin al-Badr

Imam Muhammad ibn Abd al-Wahhab, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Z imieniem Allaha Wszechmiłosiernego, Miłosiernego. Jedną z najbardziej zdumiewających rzeczy i wielkich znaków, wskazujących na potęgę Króla Zwycięskiego, jest sześć podstaw, które Allah Najwyższy wyjaśnił prostym ludziom w sposób nadzwyczaj jasny, ponad to, co można sobie wyobrazić. A mimo tego wszystkiego wielu intelektualistów tego świata i posiadaczy rozumu spośród potomków Adama popełnia błąd wobec tych sześciu podstaw. Tak postępuje wielu, oprócz zupełnie niewielkiej liczby ludzi”.

Objaśnienie

Imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, rozpoczął swoje posłanie od wspomnienia wielkości tych sześciu podstaw, a także od tego, że zostały one szczegółowo i jasno wyjaśnione w Księdze Allaha i w Sunnie Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, od samego początku zwrócił uwagę na liczbę tych podstaw — jest ich sześć. Wspomniawszy konkretną liczbę omawianych kwestii, szajch w określony sposób pomógł człowiekowi zdobywającemu wiedzę w jej przyswojeniu. Być może, gdyby szajch po prostu wymienił w swoim posłaniu te podstawy, nie wspominając konkretnej liczby, studentowi trudniej byłoby je przyswoić. Lecz człowiek zdobywający wiedzę z łatwością zdoła przypomnieć sobie podstawy, wiedząc, że jest ich sześć. Takie podejście do przedstawiania materiału jest zgodne z bezpośrednim przewodnictwem Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wspomnianym w jego Sunnie. Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Słodycz wiary odczuje ten, kto odnajdzie w sobie trzy odczucia” (al-Buchari, 169; Muslim, 43).

Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Zaręczcie się, że wypełnicie sześć rzeczy, a ja zaręczę się, że wejdziecie do Raju: bądźcie prawdomówni w swoich opowieściach, wypełniajcie swoje obietnice, wypełniajcie to, co powierzono wam na przechowanie, strzeżcie swoich narządów płciowych, spuszczajcie swoje spojrzenia i powstrzymujcie swoje ręce” (Ahmad, 22757).

Także Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Wystrzegajcie się siedmiu grzechów zgubnych” (al-Buchari, 2766; Muslim, 89).

Bardzo często Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wymieniał te czy inne kwestie w określonej kolejności lub z numeracją, a nie w sposób przypadkowy. Czyniono to po to, aby słuchający mógł zapamiętać numer kwestii i dokładnie przyswoić jej wyjaśnienie. Właśnie dlatego szajch, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Sześć podstaw”.

Słowo „podstawy” jest liczbą mnogą słowa „podstawa”. Podstawa — to to, na czym opiera się coś innego. Autor posłania zwrócił uwagę na to, że te kwestie należą do nadzwyczaj ważnych, fundamentalnych i ogólnych, wszechogarniających zasad. Lecz mimo to większość ludzi znalazła się w błędzie odnośnie nich.

Szajch rozpoczął posłanie od słów zdumienia, aby dążący do wiedzy mógł również zwrócić na to uwagę i zastanowić się nad wagą tej kwestii. Szajch powiedział: „Jedną z najbardziej zdumiewających rzeczy”, to znaczy jedną z tych rzeczy, które wywołują u ludzi skrajne zdumienie.

„I wielkich znaków, wskazujących na potęgę Króla Zwycięskiego”. Tym stwierdzeniem autor zwrócił uwagę na dwa aspekty.

Pierwszy aspekt: jakże zdumiewające jest położenie większości ludzi, którzy mimo oczywistości i jasności tej kwestii, mimo wszystko nie chcą się z nią zgodzić i jej przeczą.

Drugi aspekt: ta kwestia wskazuje także na doskonałą wszechmoc Allaha.

„Króla Zwycięskiego”. Król — to Ten, który posiada wszechświat i nim rozporządza. On daje i pozbawia, poniża i wywyższa, zabiera i obdarza, wywyższa i poniża, prowadzi drogą prostą i sprowadza z niej. Człowiek, który głęboko zastanowi się nad tymi sześcioma podstawami i nad rzeczywistością, w której żyją ludzie, zrozumie, że wszystko to wskazuje na doskonałość wszechmocy Króla Zwycięskiego. Allah w Koranie powiedział:

وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

> *„Allah jest władny w Swojej sprawie, jednak większość ludzi tego nie wie” (sura „Józef”, ajat 21)*

„Jest władny w Swojej sprawie”. Oznacza to, że Jego nakazy z pewnością się spełniają, nikt nie jest w stanie wpłynąć na Jego postanowienia ani ich odwołać. On czyni w Swoim królestwie i ze Swoimi stworzeniami to, co zechce. Zarządza tak, jak zechce. Wszystko, czego zechciał, zaistniało, a to, czego nie zechciał, nie zaistniało. Tego, kogo Allah poprowadzi drogą prostą, nikt nie sprowadzi z niej, a tego, kogo Allah z niej sprowadzi, nikt nie poprowadzi. Allah w Koranie powiedział:

مَّا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِن بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

> *„Nikt nie zatrzyma miłosierdzia, które Allah otwiera ludziom. A to, co On zatrzymuje, nikt nie zdoła zesłać po Nim. On jest Potężny, Mądry” (sura „Stwórca”, ajat 2)*

Wszystko znajduje się w Rękach Allaha. Do jawnych i oczywistych dowodów, wskazujących na to, że wszystko znajduje się w Rękach Allaha, należy tych sześć podstaw. Lecz mimo to wszystko większość

ludzi popada w błąd w tych kwestiach i odchyla się od szerokiej drogi prawdy, co wywołuje ogromne zdumienie. Wyżej wspomniane ajaty wskazują na doskonałą wszechmoc Allaha i na to, że jest On Zwycięski. Postanowienie Allaha się spełnia i wszystko znajduje się w Jego Rękach. Czyni On wszystko, co zechce, ze Swoimi stworzeniami i wydaje postanowienia, jak zechce.

Szajch, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Jednym z najbardziej wielkich znaków, wskazujących na potęgę Króla Zwycięskiego, jest sześć podstaw, które Allah Najwyższy wyjaśnił prostym ludziom nadzwyczaj jasno, ponad to, co można sobie wyobrazić". Takie słowa są potwierdzeniem ze strony autora, wskazującym na jasność tych sześciu podstaw, przedstawionych w Księdze Allaha i Sunnie Jego Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Autor powiedział: „które wyjaśnił Allah Najwyższy", to znaczy Allah nie uczynił tych kwestii zawiłymi — każdy człowiek rozumie je jednakowo. Nie sposób zrozumieć ich inaczej ani nic do nich dodać. Przeciwnie, kwestie te są jasno przedstawione w Księdze Allaha, a także w Sunnie Jego Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

„Prostym ludziom nadzwyczaj jasno". Oznacza to, że jasność ta jest oczywista nie tylko dla uczonych, lecz i dla prostych ludzi. Tym bardziej są one jasne dla ludzi bardziej wykształconych i posiadających wiedzę.

„Ponad to, co można sobie wyobrazić". To znaczy te kwestie są nadzwyczaj jasne. Może się zdarzyć, że człowiek uważa jakąś kwestię nie po prostu za jasną, lecz za oczywistą, do której po prostu nie ma czego dodać. W jakim więc przypadku można osiągnąć taką jasność, o której wspomniał szajch, niech Allah będzie dla niego miłosierny? Nadzwyczajną jasność może osiągnąć muzułmanin, gdy głęboko zastanawia się nad dowodami z Koranu i Sunny, wskazującymi na te sześć podstaw. Nie tylko nad rodzajami dowodów jako takich, lecz także nad ich obfitością.

Na przykład, jeśli mówić o pierwszej podstawie, o której mowa będzie dalej — „Szczere poświęcenie religii jedynie Jedynemu Allahowi, który nie ma wspólników, oraz wyjaśnienie tego, co temu przeczy, a jest to przyrównywanie Allahowi wspólników…” — to imam Ibn al-Kajjim, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Większość, jeśli nie wszystkie sury Koranu, zawierają w sobie oba rodzaje tauhidu. Co więcej, stanowczo twierdzimy, że każdy ajat w Koranie zawiera w sobie tauhid, potwierdzając go i wzywając ku niemu”.

Wynika z tego, że te sześć podstaw zostało wyjaśnionych nadzwyczaj jasno, bez żadnej tajemniczości. I takie wyjaśnienie nie jest adresowane jedynie do posiadaczy wiedzy. Przeciwnie, może je zrozumieć każdy, kto zna język arabski, w którym został zesłany Święty Koran.

„A mimo tego wszystkiego wielu intelektualistów tego świata i posiadaczy rozumu spośród potomków Adama popełnia błąd wobec tych sześciu podstaw”. Nawet mimo całej oczywistości i jasności tych kwestii, wielu rozumnych ludzi „popełnia błąd”, i to wywołuje skrajne zdumienie. Właśnie po tym pojawiła się konieczność wspomnienia o „wskazujących na potęgę Króla Zwycięskiego”.

Jakże zdumiewające jest, gdy istnieje droga prowadząca do potrzebnego kraju, liczne wskazówki i znaki — na przykład co dwa kroki można zobaczyć znak ze strzałką, na którym napisano „Czcigodna Mekka” — lecz mimo to wielu ludzi pragnących dotrzeć do Mekki rozchodzi się w lewo i w prawo, zbaczając i gubiąc drogę. Coś takiego wywołuje jedynie zdumienie! Jeśli zastanowisz się nad jasnością drogi i nad mnóstwem wskazówek zwracających uwagę na potrzebne miasto, to widząc tłumy zbłąkanych ludzi, zapytasz: „Czyż droga nie jest jasna?”, a następnie odpowiesz samemu sobie: „Czy może być coś bardziej oczywistego?”. Przy obfitości dowodów, argumentów i świadectw — mnóstwo zbaczających i gubiących drogę! Coś takiego wywołuje jedynie zdumienie. Rozumiemy

również, że wszystko znajduje się w Rękach Allaha: właściwe przewodnictwo, prawość człowieka, powodzenie i skierowanie na drogę prawdy.

Pewnego razu zapytano beduina, jak poznał on swojego Pana. Na co odpowiedział: „Poznałem swojego Pana po rozwianiu nadziei i osłabieniu dążeń". Bywa tak, że człowiek chce coś zrobić, lecz po pewnym czasie bez wyraźnej przyczyny czuje, że jego pragnienie osłabło i że pragnie już czegoś innego. Taki stan rzeczy potwierdza, że wszystko znajduje się w Rękach Allaha. Lecz nie oznacza to, że człowiek nie ma wyboru. Przeciwnie, człowiekowi dana jest możliwość wyboru, na co wskazują teksty Koranu i Sunny, a także istniejąca rzeczywistość, w której żyje człowiek. Zatem człowiek może wybierać albo drogę dobra, albo drogę zła. Lecz zarazem pragnienie człowieka zależy od woli Allaha. Najwyższy w Koranie powiedział:

لِمَن شَاءَ مِنكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ ۝ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

> *„Dla tego z was, kto chce iść drogą prostą. Lecz wy tego nie zechcecie, jeśli nie zechce tego Allah, Pan światów" (sura „Zwinięcie", ajaty 28–29)*

Szajch powiedział: „Wielu intelektualistów tego świata i posiadaczy rozumu spośród potomków Adama popełnia błąd wobec tych sześciu podstaw". Ten zwrot wskazuje na to, że samego rozumu nie wystarcza człowiekowi, aby iść drogą prostą i być prawym. Ilu mądrych, intelektualnych i myślących ludzi pogrążyło się w przesadzie i popadło w błąd! Allah w Koranie powiedział:

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

> *„Znają oni tylko to, co jawne, z życia doczesnego, a wobec życia przyszłego są nieuważni" (sura „Rzymianie", ajat 7)*

Człowiek może być genialny, lecz w tym samym czasie może nie zdawać sobie sprawy i nie rozumieć celu swojego istnienia. Co więcej, można przedstawić takiemu człowiekowi niezbite, jawne dowody, a on może zacząć je obalać i odrzucać! Czasami taki człowiek rozumie najbardziej subtelne kwestie, lecz nie rozumie tego, co najbardziej oczywiste!

Ci, których autor nazwał „intelektualistami tego świata i posiadaczami rozumu", to w rzeczywistości ci, o których powiedział szajch ul-islam Ibn Tajmijja, niech Allah będzie dla niego miłosierny: „Dano im bystrość, lecz nie dano im szczerości; dano im wiedzę, lecz nie dano im zrozumienia, słuchu, wzroku i serca:

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُم مِّن شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

> *„I dano im słuch, wzrok i serca. Lecz ani ich słuch, ani ich wzrok, ani ich serca nic im nie pomogły, gdyż odrzucali oni znaki Allaha, i otoczyło ich (lub dosięgło) to, z czego szydzili" (sura „Wydmy", ajat 26)"*

Nie pomogła im ich bystrość i nie skorzystali oni z własnego rozumu, który przyniósł im pożytek jedynie do ich śmierci. Po śmierci ich rozum nie przyniósł im żadnych owoców. Właśnie dlatego mieszkańcy Ognia będą szczerze żałować, że nie wykorzystali swojego rozumu zgodnie z jego przeznaczeniem. Powiedzą, żałując:

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ

> *„I powiedzą: «Gdybyśmy słuchali lub rozumieli, nie bylibyśmy wśród mieszkańców Płomienia»" (sura „Królestwo", ajat 10)*

Zepsucie rozumu prowadzi człowieka do podobnych błędów, niech Allah nas od tego uchroni!

Szajch powiedział: „Tak postępuje wielu, oprócz zupełnie niewielkiej liczby ludzi”, to znaczy większość ludzi popadła w błąd w tej kwestii. Allah w Koranie powiedział:

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ

> *„Większość ludzi nie uwierzy, choćbyś nawet gorąco tego pragnął” (sura „Józef”, ajat 103)*

Najwyższy w Koranie powiedział:

وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ

> *„Lecz niewielu jest wdzięcznych spośród Moich sług” (sura „Saba”, ajat 13)*

Allah w Koranie powiedział:

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِاللَّهِ إِلَّا وَهُم مُّشْرِكُونَ

> *„A większość z nich wierzy w Allaha, przyrównując Mu wspólników” (sura „Józef”, ajat 106)*

Ajatów o podobnym sensie jest bardzo wiele.

Zatem bardzo niewielka liczba ludzi podąża drogą prostą Allaha, a większość zeszła z właściwej drogi.

Autor, wspominając to wprowadzenie, chciał zwrócić uwagę uczącego się na skrajną ważność szczerego zwracania się do Allaha z błaganiem o skierowanie na drogę prostą, umocnienie serca i nieodwracanie się od drogi prostej. Jednym z błagań, z którym Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zwracał się do Allaha, były słowa: „O Odwracający serca! Umocnij moje serce w Twojej religii!” (at-Tirmizi, 2140; Ibn Madża, 3834).

Także jednym z błagań Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, były słowa: „O Allahu, Tobie się poddaję, w Ciebie wierzę, na Tobie polegam, ku Tobie się zwracam i dzięki Tobie prowadzę spory. O Allahu, zaprawdę, szukam ochrony w Twojej wszechmocy — nie ma bóstwa godnego czci oprócz Ciebie — przed tym, abyś mnie sprowadził na manowce! Ty jesteś Żywy, który nie umiera, a dżinny i ludzie są śmiertelni” (al-Buchari, 1120; Muslim, 2717).

Autor zwrócił uwagę na skrajną wagę prawidłowego zrozumienia tych kwestii. Chciał także powiedzieć, że jeśli Allah nie obdarzy człowieka powodzeniem i stałością, to samej bystrości nie wystarczy. Dlatego człowiekowi nie powinien się łudzić własną genialnością, wszak iluż geniuszom nie przyniosła pożytku ich genialność. Autor zaznaczył także niebezpieczeństwo wątpliwości i szkodę, jaką przynoszą one ludziom. Wątpliwości podmieniają prawdziwy stan rzeczy, grają z rozumem i go psują. Wątpliwości są nadzwyczaj niebezpiecznym zjawiskiem. Jeśli człowiek ulegnie wątpliwościom, nieuchronnie zepsuje to jego wyznanie wiary, cześć i więź z jego Panem.

Autor podkreślił, że uczącemu się człowiekowi nie należy narażać na niebezpieczeństwo własnej religii i poświęcać się poznawaniu różnych wątpliwości. Ponieważ kryją one w sobie niebezpieczeństwo, a elokwentny zwolennik innowacji religijnych potrafi upiększyć przed ludźmi swoje argumenty i wprowadzić ich w zamęt. Ten, kto rzucił się w otchłań poznawania wątpliwości, skazał swoje serce na zgubę.

W takim przypadku nikt nie będzie mógł powiedzieć: „Jestem bardzo mądry i posiadam szczególny rozum, dlatego wątpliwości mi nie zaszkodzą!”. Ponieważ przewodnicy prawych przodków i uczeni Sunny, niech Allah będzie dla nich miłosierny, mimo wiedzy, zrozumienia i mądrości, jakimi obdarzył ich Allah, nie dążyli do słuchania sporów zwolenników wątpliwości i własnych namiętności. Prawi przodkowie nie dawali im możliwości nawet przemówić

podczas spotkań — nawet pół słowa, jak przekazuje się od niektórych z nich. Wszystko to czyniono po to, aby uchronić i ochronić religię przed błędami.

Podstawa pierwsza

Szajch, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Podstawa pierwsza: szczere poświęcenie religii jedynie Jedynemu Allahowi, który nie ma wspólników, oraz wyjaśnienie tego, co temu przeczy, a jest to przyrównywanie Allahowi wspólników. Także wyjaśnienie tego, że większa część Koranu poświęcona jest wyjaśnieniu właśnie tej podstawy z różnych stron, słowami zrozumiałymi nawet dla najbardziej niepojętnych prostych ludzi. Po tym jak z większością tej wspólnoty stało się to, co się stało, szatan przedstawił im szczerość jako umniejszanie prawych ludzi i nieprzestrzeganie ich praw, a przyrównywanie Allahowi wspólników przedstawił w postaci miłości do prawych ludzi i podążania za nimi”.

Objaśnienie

Imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Podstawa pierwsza: szczere poświęcenie religii jedynie Jedynemu Allahowi, który nie ma wspólników”. Szajch rozpoczął objaśnienie od tej wielkiej podstawy, która jest najważniejsza, a wszystkie pozostałe podstawy podążają za nią. Zatem konieczne jest utwierdzenie tej podstawy, która jest właśnie celem stworzenia całej ludzkości.

Ta podstawa — to „szczere poświęcenie religii jedynie Jedynemu Allahowi”. Sens szczerości wobec Allaha polega na tym, że człowiek wyznaje religię wyłącznie dla Niego, nie poświęcając żadnego rodzaju czci komuś innemu. W języku arabskim słowo „szczery” wskazuje na coś czystego i przejrzystego, w czym nie ma nawet domieszki skaz czy zmętnienia. Ten sens językowy potwierdzają słowa Allaha w Koranie:

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهِ مِن بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِّلشَّارِبِينَ

> *„Zaprawdę, w bydle jest dla was pouczenie: poimy was tym, co powstaje w ich brzuchach, spomiędzy nieczystości i krwi — mlekiem czystym, przyjemnym dla pijących” (sura „Pszczoły”, ajat 66)*

Słowa „mlekiem czystym” są opisem mleka i wskazują na jego czystość. Chociaż, jak wcześniej poinformował Allah, mleko pierwotnie powstaje we wnętrznościach, między nieczystością a krwią.

Jako przykład można rozważyć przypadek, gdy człowiek chce wydoić wielbłądzicę, podchodzi do niej, lecz w jej wymieniu nie ma mleka. Lecz jeśli właściciel wielbłądzicy pokaże jej jej wielbłądziątko, jej wymię natychmiast napełni się mlekiem. I w tym mleku nie zobaczysz ani odchodów, ani krwi. Będzie ono czyste, bez domieszek. W taki sposób Allah wyprowadza mleko. Zarazem jest ono pożyteczne i przyjemne dla człowieka, niezależnie od miejsca swojego powstania. W wyżej wspomnianym ajacie interesuje nas słowo „czystym”.

Allah w Koranie powiedział:

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ

> *„A przecież nakazano im jedynie oddawać cześć Allahowi, wyznając Mu religię szczerze, będąc hanifami, wykonywać modlitwę i wypłacać zakat. To jest religia prawa” (sura „Jasny Dowód”, ajat 5)*

Allah powiedział także:

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ

> *„Zaprawdę, czysta wiara może być poświęcona jedynie Allahowi” (sura „Grupy”, ajat 3)*

Czysta wiara — to wiara i cześć, poświęcone wyłącznie Allahowi. Jeśli człowiek zamierzył wykonać jakąś cześć dla kogoś innego niż Allah, tym samym wyszedł ze szczerej wiary, która przestała być w jego przypadku czysta. Właśnie dlatego wielobóstwo — to przyrównywanie kogoś do Allaha. W ten sposób wielobożca wychodzi ze szczerości i czystej wiary, ponieważ przyrównuje do Allaha jeszcze kogoś innego. Tylko Allah jest godny czci.

Można podać następującą definicję pojęcia „szczerość”: czysta religia, która całkowicie jest poświęcona jedynie Allahowi.

Można także wyjaśnić szczerość poprzez jej przeciwieństwo: jest to cześć, w której nie ma ani grama wielobóstwa.

Wielobóstwo bywa dwóch rodzajów: pierwszy rodzaj jest niezgodny z podstawą tauhidu, a drugi rodzaj jest niezgodny z obowiązkową pełnią tauhidu.

Pierwszy rodzaj wielobóstwa — to wielkie wielobóstwo, jest ono niezgodne z podstawą tauhidu i wyprowadza człowieka z islamu. Wielkie wielobóstwo — to przyrównywanie kogoś do Allaha w tych cechach, które są właściwe jedynie Jemu.

Wielobóstwo może mieć miejsce we wszystkich trzech rodzajach tauhidu: wielobóstwo w panowaniu, wielobóstwo w boskości oraz wielobóstwo w imionach i atrybutach. Zatem przypisywanie komuś cech panowania, boskości bądź imion i cech, właściwych jedynie Allahowi, jest wielkim wielobóstwem, wyprowadzającym człowieka z islamu. Prorocy wzywali swoje ludy do porzucenia wielobóstwa w czci. Jeśli mówić o tauhidzie w panowaniu, to zdecydowana

większość ludzi uznaje istnienie Pana, Stwórcy, Obdarzającego. Ci zaś, którzy zaprzeczają istnieniu Stwórcy, czynią to z powodu swojego uporu i wyniosłości. Allah w Koranie powiedział:

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا

> *„I zaprzeczyli im niesprawiedliwie i wyniośle, choć w duszy byli przekonani o ich prawdziwości” (sura „Mrówki”, ajat 14)*

Allah powiedział także:

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

> *„Powiedział: «Ty już wiesz, że nikt inny, jak tylko Pan niebios i ziemi, zesłał je»” (sura „Podróż Nocna”, ajat 102)*

Zatem większość tych, którzy zaprzeczają istnieniu Stwórcy, czyni to z powodu swojego uporu i wyniosłości. Prorocy zaś przychodzili do swoich ludów, aby naprawić ich cześć i wzywać ich do całkowitego poświęcenia religii jedynie Allahowi.

Drugi rodzaj wielobóstwa — to małe wielobóstwo. Pod pojęciem małego wielobóstwa rozumie się wszelką wzmiankę o wielobóstwie w tekstach szariackich, niedochodzącą swoim stopniem do wielkiego wielobóstwa, wyprowadzającego z islamu. Do małego wielobóstwa należy niewielka pokazowość, wypowiadanie pewnych niewłaściwych słów, przysięga nie na Allaha, słowa „Tak zechciał Allah i ty”, słowa „Gdyby nie pies, włamaliby się do nas złodzieje” itd. Podobne wypowiedzi zawierają w sobie wielobóstwo, lecz przy tym człowiek, który je wypowiada, nie jest przekonany o ich prawdziwości. To znaczy człowiek nikogo nie przyrównuje do Allaha w czci.

Autor powiedział: „Podstawa pierwsza: szczere poświęcenie religii jedynie Jedynemu Allahowi, który nie ma wspólników”. Oznacza to, że oddawać cześć można jedynie Allahowi, wykonując dla Niego prawe czyny i poświęcając jedynie Jemu wszystkie rodzaje czci.

Szczere poświęcenie religii Allahowi, jedynie Jemu Samemu, a nikomu innemu. To znaczy przy wykonywaniu prawych czynów i czci nie dążyć do zadowolenia kogokolwiek innego niż Allah.

Słowa „szczere poświęcenie religii jedynie Jedynemu Allahowi, który nie ma wspólników" wskazują na obecność dwóch filarów szczerości: jest to potwierdzenie i zaprzeczenie.

1.Potwierdzenie zawarte jest w słowach „jedynie Jedynemu Allahowi".
2.Zaprzeczenie zawarte jest w słowach „który nie ma wspólników".
Zatem człowiek nie będzie szczery, dopóki nie połączy zaprzeczenia z potwierdzeniem, które są także dwoma filarami tauhidu. Potwierdzenie tego, że wszystkie rodzaje czci należy poświęcać jedynie Allahowi, oraz zaprzeczenie odwrotności. Te filary są wyraźnie widoczne w świadectwie „Nie ma nikogo godnego czci oprócz Allaha". To świadectwo opiera się na tych dwóch filarach: ogólnym zaprzeczeniu na jego początku i szczegółowym potwierdzeniu na jego końcu.

„Nie ma nikogo godnego czci" — zaprzeczenie dopuszczalności oddawania czci komukolwiek oprócz Allaha. „Oprócz Allaha" — potwierdzenie dopuszczalności poświęcania wszystkich rodzajów czci we wszystkich jej znaczeniach jedynie Allahowi. Człowiek, który zaprzecza, lecz nie potwierdza, nie staje się monoteistą, lecz jest ateistą. Człowiek, który potwierdza, lecz nie zaprzecza, także nie staje się monoteistą, lecz jest wielobożcą. Monoteistą można stać się jedynie łącząc zaprzeczenie z potwierdzeniem.

Koran i Sunna jasno mówią o szczerości i zachęcają do niej. Koran i Sunna przestrzegają także przed wielobóstwem. Mnóstwo różnych dowodów wyjaśnia niebezpieczeństwo wielobóstwa i jego zgubne następstwa. Jeśli zwrócisz uwagę na słowniki, w których wymienione są słowa koraniczne, zobaczysz, jak wiele razy wspomniane jest słowo „wielobóstwo". Można także zobaczyć przestrogę przed wielobóstwem i w innych ajatach, mimo że bezpośrednio słowo „wielobóstwo" może w nich nie być wspomniane. Na przykład:

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا

> *„Powiedz: «Wzywajcie tych, których uważacie za bogów obok Niego». Nie są oni władni odsunąć od was nieszczęścia ani go przenieść na innego” (sura „Podróż Nocna”, ajat 56)*

Allah w Koranie powiedział:

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ

> *„A ci, do których wzywacie oprócz Niego, nie posiadają nawet łupinki daktylowej pestki” (sura „Stwórca”, ajat 13)*

W innym ajacie Allah powiedział:

ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

> *„Lecz nawet po tym ci, którzy nie uwierzyli, przyrównują innych do swojego Pana” (sura „Trzody”, ajat 1)*

Najwyższy powiedział także:

تَاللَّهِ إِن كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝ إِذْ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

> *„Przysięgamy na Allaha, byliśmy w oczywistym błędzie, gdy zrównywaliśmy was z Panem światów” (sura „Poeci”, ajaty 97–98)*

Wszystkie wyżej wspomniane ajaty ganią wielobóstwo. W Koranie potępione jest zarówno samo słowo wielobóstwo, jak i wszelki sens na nie wskazujący.

Szajch powiedział: „Także wyjaśnienie tego, że większa część Koranu poświęcona jest wyjaśnieniu właśnie tej podstawy z różnych stron”. Większa część Koranu poświęcona jest wyjaśnieniu tej podstawy z różnych stron. Gdy czytasz Koran, otwiera się przed tobą nadzwyczaj

ważny aspekt wiedzy. Najważniejszą kwestią, którą wyjaśnia Koran, jest tauhid i przestroga przed tym, co mu przeczy — wielobóstwem. Kwestie te wyjaśnione są w Koranie jasno i przystępnie, tak że jest w stanie je zrozumieć każdy człowiek. I autor nie ograniczył się do słów „zrozumie to każdy", lecz powiedział „zrozumiałymi nawet dla najbardziej niepojętnych prostych ludzi", to znaczy wszystko jest dla wszystkich nadzwyczaj jasne. Jakże więc może rozumny muzułmanin nie wiedzieć, nie rozumieć bądź udawać, że nie rozumie sensu tej kwestii?! Jak może muzułmanin pozostawiać bez uwagi te kwestie, nie rozmyślać nad Koranem i podążać drogą tych, którzy zeszli z właściwej drogi? Dalej autor posłania będzie o tym mówił. Czasami, gdy niektórym zwykłym ludziom czyta się ajaty, w których mowa jest o tauhidzie i wielobóstwie, odpowiadają oni: „To ajaty koraniczne i nie każdemu dane jest je zrozumieć!". Mają na myśli to, że zrozumieć Koran mogą jedynie poszczególni uczeni, posiadający określone cechy, a my nie możemy zrozumieć Koranu. Co więcej, oświadczają, że nie możemy nawet próbować tego czynić! Podobne błędne rozumienie jest właściwe wielu ludziom. Czytają oni ajaty, w których mowa jest o tauhidzie i przestrodze przed wielobóstwem, i nawet nie próbują ich zrozumieć, ograniczając się do rozumienia, które wpoili im ich szajchowie.

Zdarzyło mi się przeczytać jedną bardzo pouczającą historię związaną z tą kwestią. Polega ona na czym następuje: pewnego razu człowiek, któremu Allah okazał miłosierdzie i dał zrozumieć tauhid, siedział razem z prostym człowiekiem. Zauważył, jak ten prosty człowiek popełnił jakieś wielobóstwo, i przestrzegł go przed tym, przeczytawszy jeden z ajatów. Na przykład:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا

> *„Zaprawdę, Allah nie przebacza tego, że przyrównuje się Mu wspólników, lecz przebacza wszystko inne, komu zechce. Kto zaś przyrównuje Allahowi wspólników, ten wymyślił wielki grzech” (sura „Kobiety”, ajat 48)*

Albo następujący ajat:

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ

> *„A kto jest bardziej zbłąkany niż ten, kto wzywa oprócz Allaha tych, którzy mu nie odpowiedzą aż do Dnia Zmartwychwstania i którzy nie wiedzą nic o ich wołaniu?!” (sura „Wydmy”, ajat 5)*

Wówczas prosty człowiek zaoponował wobec tego człowieka, mówiąc: „Po co nam tu cytujesz ajaty z Koranu, skoro nie jesteś uczonym?!! Ktoś taki jak ty i ja nie może wspominać ajatów Koranu ani przytaczać ich jako dowodów!”. Prosty człowiek zaczął rozmawiać z nim w takim tonie, lecz tamten nic mu nie odpowiedział. Cała ta sytuacja miała miejsce w domu tego prostego człowieka. Nieco później do pokoju weszła córka gospodarza domu i wtedy człowiek zapytał: „Kto to?”, prosty człowiek odpowiedział: „To moja córka, ma siedem lat”. Wtedy człowiek zapytał: „Dlaczego więc się z nią nie ożenisz?”. Na co prosty człowiek rozgniewał się i odpowiedział: „Bój się Allaha! Przecież to moja córka! Czyż nie słyszałeś, że Allah w Koranie powiedział:

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ

> *„Zakazane są wam wasze matki i wasze córki…” (sura „Kobiety”, ajat 23)”*

Zwróć uwagę, jak zwolennik własnych namiętności odrzuca dowód, który obala jego błąd, lecz w innych kwestiach, które są mu dogodne, wykorzystuje Koran jako dowód! Jeśli takiemu człowiekowi czyta się ajaty głoszące o wielobóstwie, zaczyna je odrzucać pod różnymi pretekstami. Lecz jeśli czyta mu się ajaty głoszące o moralności, etykiecie czy wzajemnych relacjach w innych dziedzinach, przyjmuje je. Z powodu wątpliwości, które wkradły się do jego serca, odrzuca ajaty, w których mowa jest o wielobóstwie. Wzywający ku błędowi ustanowili w tej kwestii pewną niebezpieczną zasadę, o której autor wspomni nieco później, gdy mowa będzie o drugiej podstawie.

Autor powiedział: „Po tym jak z większością tej wspólnoty stało się to, co się stało”, to znaczy religijna nieświadomość, niedbałość wobec zdobywania wiedzy i niedostateczne zrozumienie Mowy Allaha i Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, przyczyniły się do rozpowszechnienia mnóstwa wątpliwości wśród ludzi. „Szatan przedstawił im szczerość jako umniejszanie prawych ludzi i nieprzestrzeganie ich praw”. Zwróć uwagę, jak szatan przechytrzył tych ludzi, przedstawiając im szczerość jako umniejszanie prawych ludzi. W wyniku tej podstępności niektórzy ludzie oświadczyli, że szczery człowiek, który dąży jedynie do zadowolenia Allaha, nie zna prawdziwej wartości prawych ludzi, nie szanuje ich i nie uznaje ich godności. Czasami tacy ludzie mówią: „Oni nie kochają prawych ludzi”, a czasami: „Taki to a taki oczernia prawych ludzi”. W ten sposób gromadzi się morze nieprawdziwych słów, za pomocą których szatan przejawia swoją podstępność wobec tych ludzi.

Słowa autora „szatan przedstawił im szczerość jako umniejszanie prawych ludzi i nieprzestrzeganie ich praw” oznaczają, że jeśli człowiek nie udaje się na grób jakiegoś prawego człowieka, aby zyskać jego pomoc, płacząc i uniżając się przed nim, to według takich ludzi nie zna prawdziwej wartości tego prawego człowieka. A zna wartość prawego człowieka, według nich, jedynie ten, kto wiąże się z nim więzią wielobóstwa, czyniąc świętego wspólnikiem obok Allaha!

Jeśli człowiek nie prosi o pomoc zmarłego prawego człowieka, nie składa ofiary dla niego, nie daje mu ślubu i nie poświęca mu żadnego rodzaju czci, to taki, według nich, nie zna prawdziwego położenia świętego. Jakże ich przechytrzył szatan!

Także „przyrównywanie Allahowi wspólników szatan przedstawił w postaci miłości do prawych ludzi i podążania za nimi” oznacza, że jeśli człowiek poświęca swoją cześć prawym ludziom, to jakoby naprawdę ich kocha i ceni. Lecz jeśli jest inaczej, taki człowiek nie ceni i nie kocha prawych ludzi. Za pomocą takiej podstępności szatan sprowadził większość ludzi z właściwej drogi. Chociaż w rzeczywistości te dwie kwestie w ogóle nie są ze sobą powiązane.

Kwestia szczerości w czci jest wyłącznym prawem Allaha Najwyższego. Co się zaś tyczy miłości i szacunku wobec prawych ludzi, nie ma to żadnego związku z przypisywaniem im jakichś cech Allaha Najwyższego. Dlatego gdy Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wyjaśniał tauhid, zamykał wszystkie drogi prowadzące do wielobóstwa.

Przekazuje się od Ibn Abbasa, niech Allah będzie z niego zadowolony, że pewnego razu jakiś człowiek powiedział Prorokowi, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem: „Tak zechciał Allah i ty”, na co Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, odpowiedział: „Przyrównałeś mnie do Allaha?!! Przeciwnie, mów: «Tak zechciał Jedyny Allah»” (Ahmad, 1839).

Przekazuje się od al-Aswada ibn Sari, niech Allah będzie z niego zadowolony, że pewnego razu przyprowadzono do Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, jeńca, który powiedział: „O Allahu! Zaprawdę, kajam się przed Tobą, a nie kajam się przed Muhammadem!”, na co Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Ten człowiek poznał Tego, kto po prawu jest godny czci” (Ahmad, 15587; al-Hakim, 7654; at-Tabarani, 839).

Przekazuje się, że Abdullah ibn asz-Szachir, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział: „Pewnego razu udałem się razem z delegacją plemienia 'Amir do Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, i powiedzieliśmy mu: «Ty jesteś naszym panem!». On zaś, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, odpowiedział: «Panem jest Allah Najwyższy». Powiedzieli: «Ty jesteś najlepszym z nas i najpotężniejszym!». On odpowiedział: «Mówcie, lecz nie przesadzajcie i nie pozwólcie, aby szatan was wykorzystał»” (Abu Daud, 4806).

Przekazuje się od Anasa ibn Malika, niech Allah będzie z niego zadowolony, że pewien człowiek powiedział: „O Muhammadzie, o nasz panie! O najlepszy z nas i synu najlepszego z nas!”. Na co Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Jestem Muhammad, syn Abdullaha — sługa Allaha i Jego posłaniec. Przysięgam na Allaha, nie chcę, abyście wynosili mnie ponad stopień, który wyznaczył mi Allah” (Ahmad, 12551).

Przekazuje się od Ibn Abbasa, niech Allah będzie z niego zadowolony, że słyszał, jak Umar, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział z minbaru: „Słyszałem, jak Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, mówił: «Nie wywyższajcie mnie tak, jak chrześcijanie wywyższają syna Marii, gdyż ja jestem jedynie sługą Allaha. Mówcie o mnie: „Sługa Allaha i Jego posłaniec”»” (al-Buchari, 3445).

Przekazuje się, że Aisza, niech Allah będzie z niej zadowolony, i Ibn Abbas, niech Allah będzie z niego zadowolony, opowiadali: „Tuż przed swoją śmiercią Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i

obdarzy pokojem, zaczął narzucać na twarz zasłonę, a gdy zaczęło mu być trudno oddychać, zdjął ją z twarzy i powiedział: «Niech Allah przeklnie tych żydów i chrześcijan, którzy uczynili groby swoich proroków miejscami modlitwy!» — przestrzegając muzułmanów przed powtórzeniem tego, co czynili ci ludzie” (al-Buchari, 436; Muslim, 531).

Przekazuje się od Aiszy, niech Allah będzie z niej zadowolony, że pewnego razu Umm Salama, niech Allah będzie z niej zadowolony, opowiedziała Posłańcowi Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, o kościele, który widziała w Etiopii, a który nazywał się kościołem Marii. Gdy zaś wspomniała, że widziała tam wyobrażenia, Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „To ludzie, którzy, gdy umiera prawy człowiek spośród nich, wznoszą nad jego grobem świątynię i ozdabiają ją podobnymi wyobrażeniami. Tacy ludzie są najgorszymi ludźmi przed Allahem w Dniu Sądu!” (al-Buchari, 427; Muslim, 528).

Przekazuje się, że ar-Rubaj'a bint Mu'awwiz, niech Allah będzie z niej zadowolony, powiedziała: „Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, przyszedł do mnie następnego ranka po moim ślubie, gdy małe dziewczynki, które u mnie były, biły w bębenki, opłakując i wspominając swoich ojców, poległych w dniu Badr. Jedna dziewczynka wypowiedziała: «Wśród nas znajduje się Prorok, który wie, co będzie jutro», i wtedy Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział jej: «Nie mów tak, lecz mów to, co mówiłaś wcześniej»” (al-Buchari, 4001). Istnieje wiele hadisów na ten temat.

Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wyjaśniał tauhid i przestrzegał przed wielobóstwem. On, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, strzegł granic tauhidu i przecinał wszystkie drogi, które mogły przywieść ludzi do wielobóstwa, niech nas Allah od tego uchroni.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

> *„Przyszedł do was Posłaniec spośród was samych. Ciężko mu, że cierpicie; usilnie zabiega o was; jest współczujący i miłosierny wobec wierzących” (sura „Skrucha”, ajat 128)*

Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wyjaśnił tę kwestię nadzwyczaj jasno. Lecz mimo wszystko większość ludzi popadła w błąd w tej kwestii. Stało się tak z powodu wątpliwości, podstępności szatana i tego, że ludzie zwracali uwagę na wzywających ku błędowi i kłamstwu. Wielu znalazło się także w błędzie z tego powodu, że wyrośli w społeczeństwach, gdzie nie słychać ani słowa o wzywaniu ku tauhidowi, lecz słychać jedynie głos zwolenników wątpliwości. Prosimy Allaha o pomoc!

Nigdy nie zapomnę przypadku, który przydarzył mi się wiele lat temu. Pewnego razu po wieczornej modlitwie obok mnie w meczecie siedział pewien człowiek. Czytałem Koran, a on podniósł ręce, zwracając się z błaganiem. Następnie jeszcze bardziej gorliwie zaczął się modlić i zapłakał. Lecz gdy nieco podniósł głos, ze zdumieniem usłyszałem: „O Posłańcu Allaha!”. Po tym człowiek ten wymienił w błaganiu swoje potrzeby, zwracając się o pomoc do Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Długo rozmawiałem z tym człowiekiem. Rozpoczęłem rozmowę, pytając o jego zdrowie i z jakiego kraju przyjechał; jak mają się jego dzieci i jak przebiegła jego podróż. Następnie, gdy człowiek ten zaangażował się w rozmowę ze mną, przeszedłem do innej kwestii — do ważności modlitwy błagalnej z punktu widzenia religii. Zacząłem cytować mu ajaty z Koranu i hadisy, w których mowa była o zalecie modlitwy błagalnej. Wtedy człowiek bardzo się ucieszył, ponieważ on także zwracał się z błaganiem. Miał jakieś trudności i zwracał się do Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, z prośbą o ich rozwiązanie. Przeszedłem do następnej kwestii — do tego, że z błaganiem można zwracać się jedynie do Jedynego Allaha.

Wspomniałem także, że ta kwestia została jasno i jednoznacznie wyjaśniona w Świętym Koranie, po czym przeczytałem mu szereg ajatów:

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ۚ إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ

> *„A ci, do których wzywacie oprócz Niego, nie posiadają nawet łupinki daktylowej pestki. Jeśli ich wzywacie, nie słyszą waszego wołania, a gdyby nawet słyszeli, nie odpowiedzieliby wam. W Dniu Zmartwychwstania wyprą się waszej czci. Nikt nie powiadomi cię tak, jak Wszechwiedzący" (sura „Stwórca", ajaty 13–14)*

Przeczytałem mu Słowa Najwyższego:

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا

> *„Powiedz: «Wzywajcie tych, których uważacie za bogów obok Niego». Nie są oni władni odsunąć od was nieszczęścia ani go przenieść na innego" (sura „Podróż Nocna", ajat 56)*

Przeczytałem także słowa Allaha:

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ

> *„Powiedz: «Wzywajcie tych, których uważaliście za bogów obok Allaha». Nie posiadają oni nawet cząstki wielkości pyłku ani na niebiosach, ani na ziemi, i nie są współwłaścicielami czegokolwiek na nich, i nie ma On wśród nich pomocników" (sura „Saba", ajat 22)*

I przeczytałem Słowa Najwyższego:

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ

> *„A kto jest bardziej zbłąkany niż ten, kto wzywa oprócz Allaha tych, którzy mu nie odpowiedzą aż do Dnia Zmartwychwstania i którzy nie wiedzą nic o ich wołaniu?!” (sura „Wydmy”, ajat 5)*

Istnieje bardzo wiele ajatów na ten temat. Następnie przeszedłem do Sunny i wspomniałem szereg hadisów prorockich. Cały ten czas człowiek był zwrócony do mnie twarzą. Po tym przytoczyłem jako przykład kilka wersji błagań, z którymi Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zwracał się do Allaha. Przekazuje się od Aiszy, niech Allah będzie z niej zadowolony, że gdy Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zwracał się do Allaha z prośbą o uzdrowienie z choroby kogokolwiek z członków swojej rodziny, mówił: „Usuń tę chorobę, Panie ludzi, i uzdrów! Ty jesteś Uzdrawiającym, nie ma uzdrowienia oprócz Twojego uzdrowienia, uzdrów tak, aby po tym nie pozostała żadna choroba!” (al-Buchari, 5743; Muslim, 2191).

Wychodząc ze swojego domu, Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zazwyczaj wypowiadał takie słowa: „Z imieniem Allaha, polegam na Allahu! O Allahu, zaprawdę, szukam Twojej ochrony przed tym, abym zszedł z drogi lub został z niej sprowadzony; przed tym, abym sam nie popełnił błędu, i przed tym, aby mnie nie zmuszono do błędu; przed tym, abym sam nie postąpił niesprawiedliwie, i przed tym, aby mnie nie potraktowano niesprawiedliwie; przed tym, abym nie postępował jak nieświadomi, i przed tym, aby inni tak wobec mnie nie postępowali” (Abu Daud, 5094; Ibn Madża, 3884).

Przekazuje się od al-Bara ibn Aziba, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział pewnemu człowiekowi: „O taki a taki, jeśli zechcesz położyć się do łóżka, powiedz: «O Allahu, poddałem się Tobie, i zwróciłem ku Tobie swoją twarz, i powierzyłem Tobie swoją sprawę, i zwróciłem się do Ciebie w poszukiwaniu schronienia z pragnienia i z obawy przed Tobą. Nie ma schronienia i nie ma ratunku przed Tobą, jak tylko zwrócenie się do Ciebie! Uwierzyłem w Twoje Pismo, które zesłałeś, i w Twojego Proroka, którego wysłałeś». I zaprawdę, jeśli po tym umrzesz tej nocy, umrzesz we właściwym ci od urodzenia stanie, a jeśli dożyjesz poranka, osiągniesz dobro” (al-Buchari, 6313; Muslim, 2710).

Przytoczyłem temu człowiekowi jasne przykłady, których nie sposób zrozumieć inaczej, które zrozumie nawet prosty człowiek, nie mówiąc już o bardziej wykształconym. Przy tym uważnie słuchał, a ja upewniłem się, że prawidłowo zrozumiał wspomniane przeze mnie ajaty. Zapytałem go: „Co o tym myślisz?”. Na co człowiek odpowiedział: „Pytasz mnie, co myślę o ajatach i hadisach?!!”. Odpowiedziałem: „Tak, ponieważ usłyszałem, jak w swojej modlitwie powiedziałeś tak a tak, a pytając, co myślisz, chciałem się dowiedzieć, czy zrozumiałeś sens ajatów i hadisów?”. Po czym człowiek powiedział mi dziwne słowa: „Jestem z takiego a takiego kraju” — i wymienił mi swój kraj. I wtedy zrozumiałem, że wyrósł w kraju, gdzie podczas piątkowych kazań sieje się wątpliwości, podczas lekcji sieje się wątpliwości, przy czytaniu książek sieje się wątpliwości. Ten człowiek urodził się i wyrósł w kraju, w którym nie słychać nic oprócz kłamstwa. Lecz o jasnych ajatach, w których mowa jest o tauhidzie, nic nie opowiada się. Także w podobnych krajach przestrzega się przed rozumieniem ajatów, przytaczając jako argumenty różne fałszywe zasady. O tym mowa będzie nieco później.

Ta pierwsza podstawa jest najważniejsza. Jest ona nadzwyczaj jasno wyjaśniona w Koranie. Jest w stanie ją zrozumieć nawet najbardziej niezdolny prosty człowiek. Lecz mimo to większość ludzi popadła w błąd odnośnie tej podstawy. I tylko Allah prowadzi drogą prawdy, a powodzenie jest jedynie w Jego Rękach.

Podstawa druga

Imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Podstawa druga: Allah nakazał jedność w religii i zakazał rozłamu w niej. Allah wyjaśnił to nadzwyczaj jasno, do tego stopnia, że jest to zrozumiałe nawet dla prostych ludzi. Allah zakazał nam być podobnymi do tych ludzi, którzy żyli przed nami, lecz rozłamali się i podzielili, za co zostali zgubieni. Allah wspomniał, że nakazał muzułmanom być jednymi w religii i zakazał rozłamu w niej. Sunna jeszcze bardziej rzuca światło na zdumiewające aspekty związane z tą podstawą. Lecz potem stało się tak, że rozłam w podstawach i odgałęzieniach religii zaczął być uważany za wiedzę i zrozumienie religii, a nakaz jednoczenia się w religii zaczął być uważany za wypowiedź heretyka lub szaleńca!”.

Objaśnienie

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Podstawa druga: Allah nakazał jedność w religii i zakazał rozłamu w niej. Allah wyjaśnił to nadzwyczaj jasno, do tego stopnia, że jest to zrozumiałe nawet dla prostych ludzi. Allah zakazał nam być podobnymi do tych ludzi, którzy żyli przed nami, lecz rozłamali się i podzielili”. Ta zasada jest jedną z najważniejszych podstaw, o której nadzwyczaj jasno i przystępnie powiedziano w Księdze Allaha i Sunnie Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Mnóstwo jasnych tekstów głosi o wadze wzywania ku jedności w religii i o zakazie podziału w niej. Allah w Koranie powiedział:

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

> *„Nie masz żadnego związku z tymi, którzy rozłamali swoją religię i podzielili się na sekty. Ich sprawa należy do Allaha, a później On powiadomi ich o tym, co czynili” (sura „Trzody”, ajat 159)*

Allah Najwyższy powiedział:

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

> *„Bądźcie posłuszni Allahowi i Jego Posłańcowi, i nie sprzeczajcie się, bo inaczej upadniecie na duchu i utracicie siły. Bądźcie cierpliwi, gdyż Allah jest z cierpliwymi” (sura „Łupy”, ajat 46)*

Allah Najwyższy powiedział:

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

> *„Trzymajcie się mocno liny Allaha wszyscy razem i nie dzielcie się” (sura „Rodzina Imrana”, ajat 103)*

Allah Najwyższy powiedział:

شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ

> *„Ustanowił dla was w religii to, co przykazał Nuhowi, i to, co objawiliśmy tobie, i to, co przykazaliśmy Ibrahimowi, Musie i Isie: «Ustanawiajcie religię i nie dzielcie się w niej»” (sura „Rada”, ajat 13)*

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „i zakazał rozłamu w niej”, to znaczy rozłamu w religii. Przeciwnie, należy jednoczyć się w religii. Nie należy każdemu wybierać dla siebie własnej metodologii czy drogi, czego rezultatem stanie się rozłam w religii. Jeśli każdy będzie miał swój punkt widzenia, swoje zdanie, swój kierunek, to właśnie tak się stanie. Od wierzących wymaga się zjednoczenia w jednej religii, którą jest właśnie religia Allaha. Wierzącym nakazano mocno trzymać się razem liny Allaha i porzucić podział, spory, wzajemną nienawiść i wrogość, ponieważ nie ma w tym dobra. A dobro i miłosierdzie kryją się jedynie w jedności. Przekazuje się od Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, że powiedział: „Jedność jest miłosierdziem, a podział jest karą”. Jedność jest miłosierdziem dla wspólnoty muzułmańskiej. Jeśli muzułmanie zjednoczą się w religii Allaha, w Księdze Allaha, we wspólnym słowie, we wzajemnej radzie, wzajemnej pomocy, współczuciu i miłosierdziu wobec siebie nawzajem, to wcielą w życie wskazanie Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem: „W swojej miłości, miłosierdziu i współczuciu wobec siebie nawzajem wierzący podobni są do jednego ciała: gdy jedną z jego części dotyka choroba, całe ciało odpowiada na to bezsennością i gorączką” (al-Buchari, 6011; Muslim, 2586).

Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Zaprawdę, we wzajemnych relacjach wierzący podobni są do budowli, której poszczególne części wzajemnie się wzmacniają” (al-Buchari, 481; Muslim, 2585).

Tego wielkiego sensu nie sposób wcielić w życie bez jedności i porzucenia podziału. Jeśli ludzie są podzieleni, prowadzi to do różnych przejawów zła, jeśli zaś ludzie są zjednoczeni, prowadzi to do miłosierdzia, dobra, bezpieczeństwa, spokoju i stabilności. Szatan nie przebywa razem ze zjednoczonymi ludźmi. Przekazuje się, że Abu Sa'laba al-Chuszani, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział: „Zatrzymując się na odpoczynek w drodze, ludzie zazwyczaj rozchodzili się po różnych wąwozach i dolinach, lecz pewnego razu Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy

pokojem, powiedział: «Zaprawdę, to, że rozchodzicie się po wąwozach i dolinach, pochodzi jedynie od szatana!» — i po tym zawsze trzymali się razem, gdziekolwiek się zatrzymywali” (Abu Daud, 2628). Zwróć uwagę, jak bardzo islam troszczy się o jedność, wzywając do niej zawsze i w każdych okolicznościach!

Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Jeśli trzej ludzie, znajdujący się we wsi lub na pustyni, nie wykonują modlitwy wspólnie, koniecznie owładnie nimi szatan. Powinniście uczestniczyć w modlitwie zbiorowej, gdyż wilk zjada tylko owcę odłączoną od stada” (Abu Daud, 547; an-Nasa'i, 847). Lecz jeśli wierzący jednoczą się, wspólnie zdobywając wiedzę, wspominając Allaha i po prostu zbierając się dla rozwiązania codziennych spraw, powstaje między nimi zgoda, miłość, miłosierdzie i braterstwo. Do wszystkich tych chwalebnych cech wzywa islam. Islam wzywa do wcielenia w życie tych podstaw, aby braterstwo odpowiadało Słowom Allaha:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

> *„Zaprawdę, wierzący są braćmi” (sura „Komnaty”, ajat 10)*

W innym hadisie mówi się: „Wystrzegajcie się złych myśli o ludziach, gdyż zaprawdę złe myśli są najbardziej kłamliwymi słowami, i nie wywiadujcie się, nie szpiegujcie, nie rywalizujcie ze sobą, nie zazdrośćcie sobie nawzajem, wyrzeknijcie się wzajemnej nienawiści, nie odwracajcie się plecami jeden do drugiego i bądźcie braćmi, o słudzy Allaha” (al-Buchari, 5143; Muslim, 2563).

Islam wzywa do jedności i zakazuje podziału. Islam przestrzega także przed każdym słowem czy czynem, mogącym obrazić osobę innego człowieka. Do takich czynów należy złorzeczenie, plotki, zazdrość i odwracanie się jeden od drugiego. Wszystkie te czyny dzielą muzułmanów i prowadzą do niezgody między nimi.

Koran i Sunna są przepełnione nakazami jedności i zakazami podziału. Jak powiedział autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny: „Allah nakazał jedność w religii i zakazał rozłamu w niej. Allah wyjaśnił to nadzwyczaj jasno, do tego stopnia, że jest to zrozumiałe nawet dla prostych ludzi”. Nawet prostym ludziom zrozumiała jest ta podstawa, nie mówiąc już o bardziej wykształconych ludziach, do których należą studenci i uczeni. Dla nikogo nie jest tajemnicą, że w Księdze Allaha i Sunnie Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zawarty jest nakaz bycia jednym!

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Allah zakazał nam być podobnymi do tych ludzi, którzy żyli przed nami, lecz rozłamali się i podzielili, za co zostali zgubieni”. W Koranie i Sunnie szczegółowo wspomniany jest los podzielonych ludów, które żyły przed nami. Ich podział obrócił się dla nich jedynie porażką, stratą i utratą religii, w wyniku czego zostali zgubieni.

Obecność religijnego rozłamu wśród ludów, które wcześniej żyły przed nami, oznacza, że nie były one jednomyślne odnośnie praw Allaha, zesłanych im. Przeciwnie, każdy z nich miał swój punkt widzenia i podążał swoim kierunkiem.

„Allah wspomniał, że nakazał muzułmanom być jednymi w religii i zakazał rozłamu w niej”. Wcześniej już mówiono o tym, że w wielu ajatach mowa jest o jedności.

Szajch, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Sunna jeszcze bardziej rzuca światło na zdumiewające aspekty związane z tą podstawą”. To znaczy w Sunnie także mówi się o tym, że Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, nakazał muzułmanom być jednymi i przestrzegł ich przed rozłamem. Sunna rzuca światło na zdumiewające aspekty i bardzo wiele hadisów prorockich o tym opowiada. W niektórych z nich wspomniane jest słowo „jedność”, a z niektórych można zrozumieć, że mowa jest właśnie o wadze jedności i o przestrodze przed rozłamem.

Ludzie bardzo potrzebują zrozumienia słów Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, aby uzdrowić swoje serca ze skłonności do rozłamu i uczynić wszystko, co w ich mocy, aby się nie dzielić. Wiele badań zawiera w sobie zbiory różnych dowodów z Sunny, które wskazują na wagę jedności i potępienie rozłamu.

Jakże bardzo ludzie dzisiaj potrzebują zrozumienia tych słów! Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, zaznaczył, że Sunna jeszcze bardziej rzuca światło na zdumiewające aspekty związane z tą podstawą. Oby dążący do wiedzy zbadali i zebrali w jednej książce hadisy, w których mowa jest o jednoczeniu się!

Lecz mimo jasności przedstawienia tej kwestii w Koranie i Sunnie, „potem stało się tak, że rozłam w podstawach i odgałęzieniach religii zaczął być uważany za wiedzę i zrozumienie religii, a nakaz jednoczenia się w religii zaczął być uważany za wypowiedź heretyka lub szaleńca!”. Wynika z tego, że wszystko przewróciło się do góry nogami. Wskutek powszechnego rozłamu wśród ludzi, wezwanie do jedności stało się naganne, a wezwanie do rozłamu — chwalebne. Stało się tak, że rozłam w podstawach i odgałęzieniach religii zaczął być uważany za wiedzę i zrozumienie religii! Co więcej, taki stan rzeczy wywołał powszechną aprobatę. Być może czasami słyszeliśmy nawet fałszywe hasła, na podobieństwo „wolność wyznania”, „wolność zdania” czy „wolność słowa”. Podobne wypowiedzi często mają zbliżony sens, który zakłada, że każdy człowiek ma szczególne prawo do wyrażania własnego zdania, każdy ma swój rozum, każdy ma swoją wiarę itd. Nie jest to nic innego, jak wezwanie do rozłamu. Ponieważ zjednoczyć się można jedynie na jedynej prawdzie. Lecz jeśli każdy będzie miał swój osobisty „kierunek”, swoją „wiarę”, swój „mazhab”, to jak ludzie się zjednoczą?

Pewien uczony powiedział: „Na przykład, jeśli jeden człowiek podczas wykonywania rytualnego okrążenia wokół Kaaby będzie wypowiadał błaganie: «Niech Allah będzie zadowolony z Abu Bakra i

Umara», a inny — «Niech Allah przeklnie Abu Bakra i Umara», to jakże wielka będzie różnica między nimi?!! Po prostu niemożliwe, aby się zjednoczyli!”.

Także, ze względu na wcześniej wspomniany przykład, niewłaściwe byłoby używanie terminów „wolność słowa” czy „wolność zdania” w odniesieniu do pozostałych aspektów religii. Ponieważ jeden człowiek mówi, że wiara wzrasta i maleje, a inny — że nie wzrasta i nie maleje. Jeden wierzy w przeznaczenie, a inny — nie, itd. W ten sposób prowadzi to do rozłamu w wyznaniu wiary i w czci. Jedność jest po prostu niemożliwa, jeśli istnieją podobne pojęcia.

Rozłam w religii jest niedopuszczalny! Jeden z uczonych powiedział wielkie słowa o wypowiedzi Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, „Wyrzeknijcie się wzajemnej nienawiści”. Powiedział: „W wypowiedzi Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, «Wyrzeknijcie się wzajemnej nienawiści» zawarte jest wskazanie na zakaz innowacji religijnych, ponieważ są one przyczyną rozłamu i wzajemnej nienawiści. Szeregi muzułmanów rozłamuje ten, kto wnosi do religii innowacje lub wymyśla jakieś obrzędy religijne. Ten zaś, kto obala innowacje i kłamstwo, nie rozłamuje szeregów muzułmanów”.

Wynika z tego, że innowacje wnoszą rozłam, a Sunna jednoczy. Właśnie dlatego zwolenników prawdy nazywa się „zwolennikami Sunny i jedności wspólnoty”, a zwolenników kłamstwa — „zwolennikami innowacji i rozłamu”. Nie wolno nam mylić istoty rzeczy i wzywać do jedności na podstawie innowacji. Doszło do tego, że niektórzy działacze rozpowszechnili wśród ludzi określone zasady, na podobieństwo „Zjednoczyć się na tym, co do czego jesteśmy jednomyślni, a nie zwracać uwagi na to, w czym się różnimy”. Wynika z tego, że każdy pozostaje przy swoim wyznaniu wiary, ze swoim zdaniem, ze swoim stanowiskiem, i nie zwraca uwagi na to, w czym się różnimy! W rzeczywistości podobne podejście prowadzi jedynie do utraty religii, rozłamu wśród muzułmanów, niemożności ich zjednoczenia i powstrzymywania ich od jedności.

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Potem stało się tak, że rozłam w podstawach i odgałęzieniach religii zaczął być uważany za wiedzę i zrozumienie religii”. Słowa i wezwania, które zaczęto wykorzystywać rzekomo dla jedności, przestały opierać się na prawdzie. Każdy pozostał przy swoim wyznaniu wiary, myślach i zdaniu. Lecz mimo to wszystko, w rozumieniu wielu ludzi podobne wezwania są słuszne.

W przeciwieństwie do tego, co powiedziano, „Nakaz jednoczenia się w religii zaczął być uważany za wypowiedź heretyka lub szaleńca!”. Istnieje mnóstwo wezwań do jedności, lecz gdzież są wezwania do jedności w religii? Gdzie jest właściwa religia, wywodząca się z Księgi Allaha i Sunny Jego Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem?

To znaczy, według zwolenników rozłamu, „nakaz jednoczenia się w religii zaczął być uważany za wypowiedź heretyka lub szaleńca!”. Wynika z tego, że każdy, kto wzywał do jedności w religii, według nich, stał się heretykiem lub szaleńcem. Tego, kto przestrzegał przed innowacjami, rozłamem i podążaniem za namiętnościami, zaczęto nazywać różnymi złymi słowami, poddając w wątpliwość jego rozum, zdolności i szczerość intencji.

Tutaj autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, zwrócił uwagę na to, że ważne jest nie po prostu wezwanie do jedności, lecz wezwanie do jedności w religii Allaha — na podstawie Jego Księgi i Sunny Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

Jakże wielu uczonych ludzi wzywało ludzi do zjednoczenia się i mocnego trzymania się liny Allaha. Najwyższy w Koranie powiedział:

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

> *„Trzymajcie się mocno liny Allaha wszyscy razem i nie dzielcie się” (sura „Rodzina Imrana”, ajat 103)*

Według pierwszej z interpretacji „lina Allaha” — to Koran, według drugiej — to Sunna, według trzeciej — to islam. Wszystkie te znaczenia są prawidłowe; wszystkie te terminy to lina i religia Allaha, na którą wskazuje Jego Księga i Sunna Jego Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

Podstawa trzecia

Imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Podstawa trzecia: jednym z przejawów pełni jedności muzułmanów jest posłuszeństwo i podporządkowanie się temu, kto nami kieruje, choćby był to niewolnik-Etiopczyk. Allah przystępnie, jasno i wszechstronnie wyjaśnił tę podstawę na różne sposoby: zarówno z punktu widzenia praw Szariatu, jak i z punktu widzenia przeznaczenia. Lecz mimo tego wszystkiego większość tych, którzy roszczą sobie pretensje do wiedzy, nic nie wie o tej zasadzie, nie mówiąc już o postępowaniu zgodnie z nią!”.

Objaśnienie

Następnie imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, wspomniał trzecią podstawę, mówiąc: „Podstawa trzecia: jednym z przejawów pełni jedności muzułmanów jest posłuszeństwo i podporządkowanie się temu, kto nami kieruje, choćby był to niewolnik-Etiopczyk. Allah przystępnie, jasno i wszechstronnie wyjaśnił tę podstawę”. Jasno — oznacza zrozumiale, wszechstronnie — oznacza, że to wyjaśnienie jest wystarczające.

„I wszechstronnie wyjaśnił tę podstawę na różne sposoby: zarówno z punktu widzenia praw Szariatu, jak i z punktu widzenia przeznaczenia”. Z punktu widzenia Szariatu — to znaczy zgodnie z dowodami wspomnianymi w Koranie i Sunnie.

Dowodów z Koranu i Sunny, mówiących o obowiązku posłuszeństwa i podporządkowania, jest bardzo wiele. Allah w Koranie powiedział:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنكُمْ

> *„O wy, którzy uwierzyliście! Bądźcie posłuszni Allahowi, bądźcie posłuszni Posłańcowi oraz tym spośród was, którzy sprawują władzę” (sura „Kobiety”, ajat 59)*

W Sunnie Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zawartych jest wiele hadisów, w których mowa jest o obowiązku posłuszeństwa i podporządkowania. W wiarygodnym zbiorze hadisów imama Muslima, w rozdziale „O władzy”, zawartych jest wiele hadisów na ten temat.

W tym kontekście autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, wskazuje na hadis, który przekazał al-Irbad ibn Sarija, niech Allah będzie z niego zadowolony, mówiąc: „Pewnego razu Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zwrócił się do nas z napomnieniem, od którego nasze serca doznały strachu, a z oczu popłynęły łzy, i powiedzieliśmy: «O Posłańcu Allaha, to przypomina napomnienie żegnającego się, więc daj nam wskazówkę!». Powiedział: «Oto moja wskazówka dla was: bójcie się Wszechmocnego i Wielkiego Allaha, i słuchajcie, i bądźcie posłuszni, nawet gdyby rządził wami niewolnik. Zaprawdę, ten z was, kto pożyje wystarczająco długo, zobaczy wiele sporów, i dlatego powinniście trzymać się mojej Sunny i Sunny prawych kalifów, prowadzonych właściwą drogą, w niczym się od tego nie odchylając i całkowicie unikając nowości, gdyż każda innowacja jest błędem»” (Abu Daud, 4607; at-Tirmizi, 2676; Ibn Madża, 42).

Przekazuje się w hadisie od Anasa, niech Allah będzie z niego zadowolony, od Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, że powiedział: „Słuchajcie i bądźcie posłuszni, nawet gdyby rządził wami Etiopczyk, którego głowa przypomina rodzynek” (al-Buchari, 693).

Jeśli ktoś przejął władzę w swoje ręce i został władcą, należy go słuchać i być mu posłusznym. Istnieje wiele hadisów na ten temat. Do takich hadisów należą następujące.

Przekazuje się, że Ubada ibn as-Samit, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział: „Przysięgaliśmy Posłańcowi Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, że będziemy słuchać i być posłuszni zarówno w potrzebie, jak i w dostatku" (al-Buchari, 7199; Muslim, 1709).

Także w niektórych hadisach wspomniana jest zapowiedź kary dla tego człowieka, który nie będzie słuchał i był posłuszny władcy, i że umrze on w takim przypadku śmiercią podobną do śmierci czasów nieświadomości. Przekazuje się od Ibn Abbasa, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Niech ten, komu nie spodoba się coś z czynów jego władcy, okaże cierpliwość, gdyż zaprawdę ten, kto wyjdzie spod posłuszeństwa władcy choćby na piędź, umrze tak, jak umierali w przedislamskich czasach nieświadomości!" (al-Buchari, 7053; Muslim, 1849).

Ta kwestia jest wszechstronnie wyjaśniona na różne sposoby w Koranie i Sunnie, jak wcześniej powiedział autor.

Co więcej, wszystkie te trzy podstawy, o których wspomniał autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, są ze sobą powiązane: szczerości przy wykonywaniu czci i wykonywania czci w bezpieczeństwie nie sposób osiągnąć bez jedności. Lecz jeśli ludzie będą podzieleni i zajęci wrogością, będzie to odciągać ich od czci i szczerości. W ten sposób staną się podzieleni w swoich myślach, zdaniach i kierunkach, porzucając cześć, dla której zostali stworzeni.

Wykonywanie czci wymaga jedności: konieczne jest, aby ludzie mieli przewodnika (imama), przewodnik zaś może istnieć jedynie wtedy, gdy jest słuchany i mu się podporządkowują. Właśnie dlatego jeśli

ludzie przestaną podporządkowywać się władcy, nastąpi rozłam, a jeśli nastąpi rozłam, religia zostanie utracona i ludzie popadną w błąd.

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, wskazał na to, mówiąc: „Allah zakazał nam być podobnymi do tych ludzi, którzy żyli przed nami, lecz rozłamali się i podzielili, za co zostali zgubieni". Zatem rozłam — to zguba, utrata religii i rozdrobnienie jedności. Jakże więc ludzie zdołają oddawać cześć w takich okolicznościach? Jak zdołają zdobywać wiedzę? Jak zdołają zapewnić swoje podstawowe potrzeby? Jak zdołają wcielić system kar? Jak zdołają zapewnić zachowanie czci i majątku? Wszystkie te kwestie można wcielić w życie jedynie zapewniwszy jedność, jedność jest niemożliwa bez władcy, a władca jest niemożliwy bez posłuszeństwa i podporządkowania. Właśnie dlatego Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wskazał na wagę posłuszeństwa i podporządkowania. Co więcej, on, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, w niektórych swoich hadisach wymienił te obowiązki razem z podstawowymi nakazami islamu. W swojej pożegnalnej pielgrzymce Prorok Muhammad, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Bójcie się Allaha, wykonujcie swoje pięć modlitw, pośćcie w swoim miesiącu, wypłacajcie jałmużnę ze swojego majątku, bądźcie posłuszni waszym władcom, a wejdziecie do Raju waszego Pana" (at-Tirmizi, 616).

Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wspomniał posłuszeństwo władcom razem z nakazem wykonywania modlitwy, wypłacania jałmużny i poszczenia w ramadanie, nazwawszy to wszystko przyczynami wejścia do Raju.

Wszystkie te trzy podstawy wspomniane są w jednym hadisie. Przekazuje się od Dżubajra ibn Mut'ima, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Niech Allah ucieszy człowieka, który usłyszał moje słowa, zapamiętał, a potem przekazał je tak, jak usłyszał, innemu. Całkiem możliwe, że ten, kto je zapamiętał, nie zrozumiał

wyuczonych na pamięć słów, a ten, komu je przekazał, jest bardziej przenikliwy. Trzech rzeczy nie odczuwa niechęci serce wierzącego człowieka: szczerego wykonywania czynów jedynie dla Allaha, szczerego stosunku do władców muzułmanów i przywiązania do ich wspólnoty, gdyż ich modlitwa błagalna obejmuje tych, którzy są za nimi" (at-Tirmizi, 2658; Ibn Madża, 231).

W ten sposób Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, w jednej wypowiedzi wspomniał wszystkie te trzy podstawy. On, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, poinformował, że serce wierzącego nie odczuwa niechęci do tych podstaw. Nie odczuwa niechęci — to znaczy nie ma w nim antypatii do tych kwestii, przeciwnie, serce wierzącego przyjmuje je bez żadnej wyniosłości. Jest to: szczere wykonywanie czynów jedynie dla Allaha, szczery stosunek do władców muzułmanów i przywiązanie do ich wspólnoty. Wbrew postawie ludzi, którzy żyli w przedislamskiej epoce nieświadomości.

Pisząc książkę „Kwestie epoki nieświadomości, którym przeczy islam", szajch ul-islam Muhammad ibn Abd al-Wahhab, niech Allah będzie dla niego miłosierny, rozpoczął od wymienienia przeciwieństw tych trzech podstaw, zaznaczając: „Pierwsza kwestia: wielobóstwo. Druga kwestia: podział. Trzecia kwestia: nieposłuszeństwo i niepodporządkowanie".

Wyniosłość w posłuszeństwie i podporządkowaniu się władcy jest przejawem cech epoki nieświadomości (wielobóstwa, rozłamu i nieposłuszeństwa władcy). Islam zaś przyszedł z tauhidem, pobudził do jedności i nakazał podporządkowywać się władcom. Wszystkie te kwestie są ze sobą nierozerwalnie powiązane.

Słowa Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, „Trzech rzeczy nie odczuwa niechęci serce wierzącego człowieka" oznaczają, że jeśli w sercu człowieka zjednoczyły się wszystkie te trzy cechy, nie ma w nim nienawiści ani złości.

Szczerość — to gdy serce we wszystkich swoich czynach dąży jedynie do Allaha, aby zasłużyć na Jego zadowolenie, a nie osiągnąć jakiś cel doczesny. Allah w Koranie powiedział:

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا

> *„Karmimy was jedynie dla Oblicza Allaha i nie chcemy od was ani nagrody, ani wdzięczności!” (sura „Człowiek”, ajat 9)*

Prawdziwy wierzący komunikuje się z innymi ludźmi i buduje z nimi relacje na podstawie szczerości i świadomości tego, że Allah zawsze i wszędzie go obserwuje. W sercu takiego człowieka nie ma miejsca na nienawiść czy złość — jest ono napełnione szczerością wobec Allaha Najwyższego.

Po szczerości wspomniane jest przywiązanie do wspólnoty muzułmanów i oddalenie się od rozłamu. Taki człowiek dąży do bycia razem ze wspólnotą, ponieważ jego serce troszczy się o jedność muzułmanów i obawia się ich rozłamu.

Jeśli wierzący szczerze odnosi się do władców muzułmanów — zwraca się za nich z błaganiem do Allaha, aby ich naprawił i skierował na drogę prostą, i daje im wskazówkę w dozwolony szariacki sposób — to w jego sercu nie ma nienawiści ani złości. Właśnie w tej kwestii można zauważyć różnicę między uczonym a zwolennikiem namiętności. Jak powiedział o tym imam al-Barbahari, niech Allah będzie dla niego miłosierny: „Jeśli zobaczysz człowieka, który zwraca się do Allaha z błaganiem za władcę, wiedz, że to zwolennik Sunny. Jeśli zaś zobaczysz człowieka, który zwraca się do Allaha z błaganiem przeciwko władcy, wiedz, że to zwolennik innowacji”.

Zwolennika Sunny troszczy jedność muzułmanów. Wie on, że jedność muzułmanów jest niemożliwa bez władcy. Rozumie także, że w prawości władcy zawarta jest prawość jego poddanych. Właśnie dlatego al-Fudajl ibn Ijad, niech Allah będzie dla niego miłosierny,

powiedział: „Gdybym miał błaganie, które na pewno zostanie przyjęte, zwróciłbym się z nim za władcę”. Zapytano go: „Jak to, o Abu Ali?!”. Odpowiedział: „Jeśli zastosuję je tylko wobec siebie, to nie wystarczy, a jeśli zastosuję je wobec władcy, będzie to dobrem dla wszystkich. Wszak jeśli władca jest prawy, prawe będą i ludy, i kraje! Nakazano nam zwracać się z błaganiem o to, aby stali się prawi, lecz nie nakazano zwracać się z błaganiem przeciwko nim. Nawet jeśli władcy okazują niesprawiedliwość i tyranię. Gdyż ich niesprawiedliwość i tyrania — przeciwko nim samym, a ich prawość — dla nich samych i dla muzułmanów”.

Podobnego wzniosłego stopnia w rozumieniu religii nie osiąga każdy. Al-Fudajl chciał poświęcić błaganie, na które zostanie dana odpowiedź, wszystkim muzułmanom, a nie tylko sobie. Rozumiał, że jeśli będzie się modlić za władcę, w wyniku czego naprawi go Allah, to i lud również stanie się prawy. Jak mówi się: „Jeśli król jest dobry, to i jego armia jest dobra”. Najczęściej zwykli ludzie naśladują swoich królów. Lecz zdarza się i odwrotnie.

W przeciwieństwie do tego, w sercu człowieka podążającego za własnymi namiętnościami kryje się złość i nienawiść. Taki człowiek obraża i oczernia władców. Wiarygodnie wiadomo, że Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Nie oczerniajcie waszych władców”. Zatem on, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, tego zakazał. Jeśli zaś człowiek zwraca się do Allaha z błaganiem, niech prosi o naprawienie i skierowanie władców na drogę prostą. Ponieważ prawość ludu zawarta jest w prawości władcy.

Do zrozumienia tej kwestii może dojść jedynie człowiek, który podporządkował się Sunnie, a nie zwolennik własnych namiętności.

Interesuje nas to, że w jednym hadisie Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wspomniał wszystkie trzy podstawy razem. Wygłosił on, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, swoją mowę w meczecie al-Chajf w dolinie Mina. Ten hadis przekazywany jest przez dużą liczbę towarzyszy (mutawatir) — przez

ponad dwudziestu przekazicieli. Najprawdopodobniej związane jest to z tym, że Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wspomniał ten hadis na ogólnym zgromadzeniu i w ogólnym kazaniu, które wszyscy słyszeli. Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, dał podobne wskazówki i wyjaśnił je swojej wspólnocie.

Słowa autora, niech Allah będzie dla niego miłosierny, „wyjaśnił tę podstawę na różne sposoby: zarówno z punktu widzenia praw Szariatu, jak i z punktu widzenia przeznaczenia".

„Z punktu widzenia praw Szariatu" — to znaczy za pomocą dowodów wspomnianych w Księdze Allaha i Sunnie Jego Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

„Jak i z punktu widzenia przeznaczenia" — to znaczy za pomocą jawnych, oczywistych, poglądowych dowodów rzeczywistości i wydarzeń, które nastąpiły z powodu rozłamu. Należą tu także radosne wydarzenia, które nastąpiły dzięki jedności. Dzięki jedności ludzie zyskiwali miłosierdzie, a dzięki rozłamowi — karę. Jeśli wierzący zaczną się sprzeczać i dzielić, stracą swoją pozycję i owładnie nimi wróg. Z punktu widzenia przeznaczenia jest to oczywiste. Każdy, kto zbada położenie i rzeczywistość ludzi przez pryzmat historii, wyraźnie zobaczy owoce jedności i owoce rozłamu.

Po wyjaśnieniu tej kwestii autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Lecz mimo tego wszystkiego większość tych, którzy roszczą sobie pretensje do wiedzy, nic nie wie o tej zasadzie, nie mówiąc już o postępowaniu zgodnie z nią!", to znaczy o zasadzie posłuszeństwa i podporządkowania władcom nie wie większość posiadaczy wiedzy, nie mówiąc już o prostych ludziach. „Nie mówiąc już o postępowaniu zgodnie z nią!". Jeśli sercem owładnęły namiętności, jest ono ślepe wobec Sunny. W rezultacie tego ten, kto powinien zajmować się wiedzą, zaczyna zagłębiać się w wydarzenia związane z władcami i nastawiać serca ludzi przeciwko nim. Zatem serca mogą napełnić się złością i innymi zgubnymi cechami, do których nie wzywa ani Koran, ani Sunna. Możesz zobaczyć mnóstwo hadisów i wypowiedzi uczonych, w których wspomniany jest nakaz

dążenia do jedności, słuchania i podporządkowania się władcom, zwracania się z błaganiem za nich i dawania im szczerej rady. Lecz nie znajdziesz ani jednego hadisu, w którym mowa byłaby o wzywaniu do obrażania, oszukiwania czy nastawiania ludzi przeciwko władcom.

Czy oszustwo, złość i oczernianie władców będą podyktowane Sunną? Jeśli ktoś odpowie „Tak", niech przytoczy choćby jedną literę z Sunny jako swój argument. Jeśli zaś człowiek będzie się kierował namiętnościami, jak to rzeczywiście ma miejsce, zgubi jedynie siebie i otaczających go ludzi.

Sunna wzywa do jedności i szczerego stosunku. Nawet jeśli ze strony władcy będzie wychodzić pewna niewłaściwość, tyrania czy niesprawiedliwość, to właśnie w takiej sytuacji Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wzywał do słuchania i posłuszeństwa: „Słuchaj i bądź posłuszny swojemu władcy, nawet jeśli będzie bił cię po plecach i zabierał twój majątek! Słuchaj i podporządkowuj się!" (Muslim, 1847).

Ten hadis zwraca uwagę zwykłych ludzi na to, że utrata swojego doczesnego udziału nie jest przyczyną dopuszczalności nieposłuszeństwa władcy. Jakże wielu ludzi przestało podporządkowywać się władcy z powodu utraty czegoś ze swojego doczesnego udziału! Pod pretekstem tego, że w życiu nie udało się czegoś osiągnąć, niektórzy zaczynają obrażać, oczerniać i nastawiać otoczenie przeciwko władcom. Jeśli zaś zadasz sobie trud poznania przyczyny takiego zachowania, okaże się, że wcale nie jest to dążenie do niesienia pomocy religii, a jedynie dążenie do zdobycia jakiegoś udziału. Właśnie dlatego Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Słuchaj i bądź posłuszny swojemu władcy, nawet jeśli będzie bił cię po plecach i zabierał twój majątek! Słuchaj i podporządkowuj się!" (Muslim, 1847).

Przekazuje się, że Abd Allah ibn Mas'ud, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział: „Bójcie się Allaha i cierpcie, dopóki nie poczuje spokoju bogobojny lub dopóki nie nastąpi spokój od

grzesznika. I trzymajcie się wspólnoty, wszak zaprawdę Allah nie zjednoczy Swojej wspólnoty w błędzie” (Ibn Abi Szajba, 37192; Ibn Batta w „Al-Ibana”, 149). Wielu ludzi popada w podobną sytuację z powodu interesów doczesnych, dążąc bądź do władzy, bądź do pozycji, bądź do bogactwa, bądź do czegoś jeszcze innego. Allah w Koranie powiedział:

وَمِنْهُم مَّن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِن لَّمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ

> *„Wśród nich są tacy, którzy oskarżają cię z powodu jałmużny. Jeśli dostają z niej coś, są zadowoleni, a jeśli nic im nie przypada, wpadają w gniew” (sura „Skrucha”, ajat 58)*

Nawet jeśli szczery człowiek, w którego sercu nie ma nienawiści i zazdrości, straci jakieś dobra doczesne, to i tak będzie żarliwie troszczył się o religię Allaha. Dla niego jedność i prawość ludzi są ważniejsze niż jakiekolwiek własne interesy.

Pewnego razu przedstawiciel charydżytów przyszedł do al-Hasana al-Basriego i powiedział: „Co powiesz o charydżytach?”, na co ten odpowiedział: „Są posiadaczami życia doczesnego”. Na co mężczyzna zaoponował: „Skąd to wziąłeś? Przecież oni walczą, dopóki nie umrą, porzucając swoje rodziny i dzieci!”. Na co al-Hasan al-Basri odpowiedział: „Mówisz mi o walce z władcą, który zabrania ci wykonywać modlitwę, wypłacać jałmużnę i odbywać wielką i małą pielgrzymkę?”. Mężczyzna odpowiedział: „Nie”. Wtedy al-Hasan al-Basri odpowiedział: „Uważam, że walczycie z władcą jedynie z powodu interesów doczesnych”.

Imam asz-Szaukani, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Pewnego razu, w czasach zdobywania wiedzy, zebrałem się z posiadaczami wiedzy i usłyszałem, jak ktoś z nich zaczął oczerniać pewnego ministra. Wtedy zapytałem: «Czy te słowa skłonił cię wypowiedzieć motyw religijny, aby wyrazić naganę temu

człowiekowi za to, że uczynił coś zakazanego w religii? Albo popełnił jakąś niesprawiedliwość? Czy też mówisz to wszystko przeciwko niemu jedynie dlatego, że żyje wystawnie?». Na co jego rozmówca, nieco się zastanowiwszy, odpowiedział: «Powiedziałem to jedynie dlatego, że taki to a taki syn takiego to a takiego nosi najlepsze szaty i jeździ na najlepszych wierzchowcach», i wymienił jeszcze kilka motywów. Wtedy obecni się uśmiechnęli, a ja powiedziałem mu: «Wynika z tego, że to ty byłeś wobec niego niesprawiedliwy. Staniesz z tą niesprawiedliwością przed Allahem i zostaniesz zebrany razem z tyranami. Taka postawa jest znacznie gorsza niż niesprawiedliwość wobec majątku. Potwierdzi ci to każdy»". Podobne kwestie można uporządkować jedynie za pomocą Sunny. Człowiek powinien koniecznie czytać hadisy Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, i oddalić się od własnych namiętności.

Z powodu tego, że nad wieloma ludźmi wzięły górę namiętności, odczuwają oni niechęć do hadisów, w których mowa jest o podporządkowaniu się władcy. Przy tym bez żadnej trudności czytają hadisy, w których mowa jest o modlitwie czy jałmużnie. Lecz gdy taki człowiek dochodzi do rozdziału, na przykład, „O władzy" w zbiorze wiarygodnych hadisów imama Muslima, sprawia mu to trudność. Zarazem nie zdaje sobie sprawy, że nakaz wykonywania modlitwy i wypłacania jałmużny pochodzi od Tego Samego, który nakazał słuchać i być posłusznym władcy. A pożytek dla muzułmanów kryje się we wszystkich tych kwestiach, bez wyjątku.

To ważna kwestia i wielka podstawa. Lecz gdy ludźmi zawładną namiętności, tracą tę zasadę. Utrata tej podstawy następuje nie z powodu podążania za jakimiś zasadami szariackimi, a jedynie z powodu ulegania własnym namiętnościom.

Można zobaczyć działaczy, którzy w tej kwestii podążają metodą rozłamu i podziału, plotkując o władcach. Prości ludzie nazywają takich działaczy „nieobawiającymi się nagany", „mówiącymi prawdę niezależnie od sytuacji" lub innymi niewłaściwymi słowami. Chociaż w rzeczywistości dzielą oni muzułmanów i niczego nie osiągają.

Ponieważ dobro i miłosierdzie kryją się w jedności, naprawie, szczerej radzie, błaganiu, wzajemnej pomocy, łagodności, a nie w uwodzeniu serc, podziale i rozłamie.

Podstawa czwarta

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Podstawa czwarta: wyjaśnienie tego, czym jest wiedza i kto jest uczonym; czym jest fikh (głębokie zrozumienie religii) i kim są fakihowie (rozumiejący religię), a także wyjaśnienie istoty tych, którzy upodabniają się do uczonych, lecz nimi nie są. Allah Najwyższy wyjaśnił tę podstawę na początku sury «Krowa», od słów: «O synowie Israela! Pamiętajcie o łasce, którą wam okazałem. Bądźcie wierni przymierzu ze Mną, a Ja będę wierny przymierzu z wami. Jedynie Mnie się bójcie» (sura «Krowa», ajat 40) aż do słów: «O synowie Israela! Pamiętajcie o łasce, którą wam okazałem, a także o tym, że wywyższyłem was ponad światy» (sura «Krowa», ajat 122). Liczne słowa wspomniane w Sunnie wyraźnie i przekonująco dodają jasności tej podstawie, która jest zrozumiała nawet dla najbardziej niepojętnego prostego człowieka. Lecz po tym wszystkim stało się coś bardzo dziwnego: wiedza i fikh zaczęły być uważane za nowości i błędy. Najlepsze z tego, co czynią ci ludzie — to przedstawianie prawdy jako kłamstwa. Wyszło tak, że jedynie heretycy lub szaleńcy zaczęli mówić o wiedzy, którą Allah Najwyższy pochwalił i uczynił obowiązkiem dla ludzi. Uczonym i fakihem zaczęto zaś nazywać tego, kto zaczął ganić, wrogo się odnosić, pisać dzieła, przestrzegać i zakazywać wiedzy”.

Objaśnienie

Imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Podstawa czwarta: wyjaśnienie tego, czym jest wiedza i kto jest uczonym; czym jest fikh i kim są fakihowie, a także wyjaśnienie istoty tych, którzy upodabniają się do uczonych, lecz nimi nie są”. Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, wspomniał tę podstawę, ponieważ dla wielu ludzi niezrozumiałe jest, kto wzywa ku dobru, a

kto wzywa ku złu. Prości ludzie zaczęli przyjmować słowa każdego gadatliwego człowieka, nie odróżniając zwolenników prawdy od zwolenników kłamstwa.

Pan światów w Swojej Księdze nakazał zainteresowanym, dążącym i uczącym się ludziom zdobywać wiedzę od posiadaczy Przypomnienia. Allah powiedział:

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

> *„Jeśli nie wiecie, zapytajcie posiadaczy Przypomnienia” (sura „Pszczoły”, ajat 43)*

Zatem wiedzy nie wolno przyjmować od byle kogo, lecz jedynie od posiadaczy Przypomnienia, znawców religii Allaha.

Jeśli ludzie nie rozumieją tej podstawy, przyjmują wiedzę od byle kogo. Takie podejście jest jedną z największych przyczyn odchylenia od religii Allaha. Wiarygodnie wiadomo, że Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „I zaprawdę, obawiam się pojawienia się w swojej wspólnocie pseudouczonych, wprowadzających ludzi w błąd” (Abu Daud, 4252; at-Tirmizi, 2229).

Działacze błędu przywdziewają szaty wiedzy i wyglądają jak uczeni, lecz w rzeczywistości rozpowszechniają w społeczności muzułmańskiej innowacje, wymysły, namiętności i błędy. Pseudouczeni wzywają do czegoś, co nie ma żadnej podstawy w islamie. Przedstawiają kłamstwo jako prawdę, ukrywając prawdziwą wiedzę, czego rezultatem staje się rozpowszechnianie innowacji i wymysłów. Przy tym naśladowcy działaczy błędu wciąż mają o nich dobre zdanie. Prości ludzie sądzą, że pseudouczeni wyjaśniają religię Allaha, chociaż w rzeczywistości podtrzymują jedynie kłamstwo, przytaczając bądź to wymyślone hadisy, bądź to zniekształconą interpretację ajatów, bądź to kłamliwe historie, bądź to swoje sny, bądź to osobiste doświadczenie, bądź wykorzystują do tego inne sposoby.

Z powodu słabej świadomości i zrozumienia, słowa podobnych fałszywych uczonych zyskują szeroki rozgłos wśród prostych ludzi. Właśnie dlatego autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, wspomniał tę podstawę. Dał ludziom szczerą radę i wyjaśnił istotę kwestii, podając definicję takim pojęciom jak fikh i fakihowie, wiedza i uczeni.

Tutaj pod pojęciami „wiedza" i „fikh" rozumie się pożyteczną wiedzę i pożyteczny fikh — to znaczy to, do czego wezwał nas Allah. Nie wszystkie słowa czy objaśnienia są fikhem. Allah pochwalił znawców fikhu, a Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zachęcał do jego studiowania po to, aby ludzie poznawali wiedzę szariacką z jej źródeł — Księgi Allaha i Sunny Jego Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

Ibn al-Kajjim, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział w wierszu: wiedza — to słowa Allaha i słowa Jego Posłańca, a także słowa towarzyszy, którzy również są posiadaczami wiedzy; lecz wiedzą nie jest to, co wykorzystujesz z głupoty, aby znaleźć sprzeczności między Posłańcem a zdaniem jakiegoś człowieka.

Taka jest wiedza w świetle rozumienia dostojnych towarzyszy i ich następców. Takie podejście pochwalił Allah Najwyższy i jest to właśnie dziedzictwo proroków. Posłaniec, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Temu, kto wstąpił na jakąś drogę, pragnąc zdobyć na niej wiedzę, Allah ułatwi drogę do Raju. I zaprawdę, aniołowie koniecznie będą kładły swoje skrzydła przed poszukiwaczem wiedzy, wyrażając swoje zadowolenie z tego, co czyni. I zaprawdę, o przebaczenie dla znającego koniecznie będą prosić mieszkańcy niebios i ziemi, a nawet wieloryby w morzu! Co się zaś tyczy przewagi znającego nad oddającym cześć, jest ona podobna do przewagi księżyca nad pozostałymi ciałami niebieskimi. I zaprawdę, posiadający wiedzę są spadkobiercami proroków, prorocy zaś nie pozostawili w spadku ani dinarów, ani dirhamów, lecz pozostawili w spadku jedynie wiedzę, i temu, kto ją zdobył, przypadł wielki udział" (Abu Daud, 3641; at-Tirmizi, 2682; Ibn Madża, 223).

Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, w wielu hadisach zaświadczył przed swoimi towarzyszami właśnie o zalecie takiej wiedzy. Na przykład powiedział: „Allah przywodzi do zrozumienia religii tego, komu pragnie dobra” (al-Buchari, 71; Muslim, 1037).

Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział także: „Najlepszym z was jest ten, kto uczy się Koranu i uczy go innych” (al-Buchari, 5027).

We wszystkich hadisach, w których wspomniane jest pobudzanie do wiedzy i pochwała pod adresem uczących się, mowa jest o wiedzy szariackiej. Pod pojęciem fikhu rozumie się ten fikh, który czerpie się z Koranu i Sunny i przedstawia tak, jak rozumieli go prawi przodkowie, niech Allah będzie dla nich wszystkich miłosierny.

Czasami pod pojęciem fikhu rozumie się „największy fikh”, którym jest wyznanie wiary i podstawy religii, a czasami „mały fikh”, którym jest wiedza o szariackich postanowieniach i odgałęzieniach religii. Wszystko to jest głębokim zrozumieniem religii Allaha.

Lecz jeśli nie rozumieć, o czym mowa jest w tej dziedzinie, i mylić różne pojęcia, bardzo mocno zaszkodzi to ludziom. Jedno z największych niebezpieczeństw stanowi filozofia. Twórcy filozofii zbudowali na niej swoje rozumienie religii Allaha, nie czerpiąc go z Koranu i Sunny Jego Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. W ten sposób jeden z filozofów zaczął wydawać własne rozstrzygnięcia o wyznaniu wiary, opierając się wyłącznie na spekulatywnych wnioskach i filozoficznych argumentach, o których Allah nie zesłał żadnej wiedzy. Gdy taki działacz chciał udowodnić jakiś aspekt swojego wyznania wiary, mówił: „Jeśli tak jest, to będzie tak”, „Gdyby było tak, to wyszłoby to” itd. Podążając taką drogą, człowiek ten znajdował potwierdzenie własnego wyznania wiary, chociaż w tym momencie miał przed sobą Księgę Allaha, przedstawiającą jedynie prawdę, i Sunnę Posłańca Allaha, potwierdzającą i wskazującą na prawdę. Po czym ograniczony rozum tego filozofa z jego słabymi domysłami rzucił się na oślep, zaczynając

mówić o tym, na co nie ma żadnego dowodu! Zaczął zagłębiać się w kwestie imion i atrybutów Allaha oraz mówić o prawach Allaha bez żadnej wiedzy, chociaż jest to jeden z największych zakazów i grzechów:

وَأَن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

> *„...i nagadywania na Allaha tego, czego nie wiecie" (sura „Wzniesione Krawędzie", ajat 33)*

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

> *„Nie podążaj za tym, o czym nie masz wiedzy. Zaprawdę, słuch, wzrok i serce — wszystkie one zostaną wezwane do odpowiedzi" (sura „Podróż Nocna", ajat 36)*

W ten sposób wiedza o tauhidzie, będąca najgodniejszą i najważniejszą nauką, zaczęła być nazywana „wiedzą filozoficzną"! Wyobraź sobie, wiedza o tauhidzie czy wyznaniu wiary dla tych ludzi zaczęła być nazywana filozofią! Filozofowie zaczęli wyciągać wnioski w kwestiach wyznania wiary, opierając się na fałszywych wnioskowaniach i spekulatywnych wnioskach odnośnie religii Allaha. Imam Ibn Abi al-Izz, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Jakże można osiągnąć wiedzę o podstawach religii, nie podążając za tym, z czym przyszedł Posłaniec?!!". To znaczy człowiek nie zdoła pojąć prawidłowych podstaw i poznać właściwego wyznania wiary bez wiedzy od Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Dokładnie tak samo niemożliwe jest poznanie właściwej czci wobec Allaha, nie czerpiąc o tym wiedzy od Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

Każda droga do Allaha jest zamknięta, oprócz drogi Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Człowiek nie jest w stanie podążać drogą prostą, pojąć prawdy, zdobyć pożytecznej wiedzy czy wykonywać prawych czynów bez podążania za Posłańcem Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem — bez naśladowania go w swoim wyznaniu wiary, czci i czynach. Allah w Koranie powiedział:

لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

> *„W Posłańcu Allaha był dla was piękny przykład, dla tego, kto ma nadzieję na Allaha i Dzień Ostatni, i wspomina Allaha często” (sura „Sprzymierzeni”, ajat 21)*

Lecz jeśli człowiek zacznie przeczyć temu, z czym przyszedł Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, bez wątpienia popadnie w błąd. Dlatego szajch ul-islam Ibn Tajmijja, niech Allah będzie dla niego miłosierny, często mawiał: „Kto zacznie przeczyć dowodowi, zejdzie z drogi. Dowód zaś zawarty jest w tym, z czym przyszedł Posłaniec, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem”.

Do potwierdzenia słów jakiegokolwiek człowieka potrzebne są dowody, oprócz słów Allaha i Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, gdyż słowa Allaha i Jego Posłańca same w sobie są dowodem. Słowa zaś pozostałych nie są dowodem. Właśnie taki sens mają słowa imama Malika, niech Allah będzie dla niego miłosierny, który powiedział: „Zaprawdę, jestem jedynie człowiekiem: mogę się mylić bądź mieć rację. Rozpatrujcie więc moje słowa: to, co odpowiada Koranowi i Sunnie — bierzcie, a to, co im nie odpowiada — zostawcie” (Ibn al-Kajjim w „I'lam al-Muwakki'in”, 1/75).

W tej części książki autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, wskazał na ogromną biedę, jaka dotknęła ludzi, gdy przestali odróżniać wzywających ku prawdzie od wzywających ku kłamstwu. Doszło do tego, że niektórzy prości ludzie zaczęli zadawać pytania religijne temu, kto da im wygodniejszą odpowiedź. Niektórych prostych ludzi przestała interesować prawda, a zadając pytanie religijne, zaczęli troszczyć się o podążanie za ułatwieniami. To ogromna bieda. Wśród ludzi pojawili się tacy, którzy nie odróżniają fikhu od fakihów, a wiedzy od ludzi posiadających wiedzę. Wyszło tak, że wzywający ku innowacji, od którego nie słychać ani słowa o właściwym wyznaniu wiary i prawdziwej religii w świetle prawidłowych dowodów z Koranu i Sunny, zaczął być uważany za uczonego i fakiha. I na odwrót: uczonego, który ogranicza się ramami Koranu i Sunny, obraża się różnymi odstraszającymi słowami. Tak działo się i dzieje z wieloma uczonymi, którzy podążają za Sunną i czerpią swoją wiedzę z Księgi Allaha.

Imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Wyjaśnienie tego, czym jest wiedza i kto jest uczonym; czym jest fikh i kim są fakihowie, a także wyjaśnienie istoty tych, którzy upodabniają się do uczonych, lecz nimi nie są”. W tym akapicie imam wskazał na tych ludzi, którzy próbują wydawać się uczonymi, chociaż w rzeczywistości popularyzują innowacje, kłamstwo i wymysły.

Tacy ludzie nie rozpowszechniają religii Allaha, a jedynie fałszywe wymysły i zgubne innowacje. Tak, zajmują się tym, lecz próbują być podobni do posiadaczy wiedzy, fikhu i głębokiego zrozumienia religii Allaha. W ten sposób pseudouczeni próbują uwieść prostych ludzi i oszukać nieświadomych.

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Allah Najwyższy wyjaśnił tę podstawę na początku sury «Krowa», od słów: «O synowie Israela! Pamiętajcie o łasce, którą wam okazałem. Bądźcie wierni przymierzu ze Mną, a Ja będę wierny przymierzu z wami. Jedynie Mnie się bójcie» (sura «Krowa», ajat 40) aż do słów:

«O synowie Israela! Pamiętajcie o łasce, którą wam okazałem, a także o tym, że wywyższyłem was ponad światy» (sura «Krowa», ajat 122)”.

Szajch, niech Allah będzie dla niego miłosierny, wskazał w tym kontekście na wyjaśnienie istoty tej kwestii. Wyjaśnił, że prawdziwy uczony powinien pamiętać o łaskach Allaha, które zostały mu darowane. Prawdziwy uczony powinien także być za to wdzięczny Allahowi. Nie wolno mu przedstawiać prawdy jako kłamstwa ani jej ukrywać. Uczony powinien należycie wykonywać modlitwę, wypłacać jałmużnę i oddalać się od wzywania do czegokolwiek bez wiedzy. Allah w Koranie powiedział:

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

> *„Czyż będziecie nakazywać ludziom pobożność, a zapominać o samych sobie, wszak przecież czytacie Księgę? Czyż się nie opamiętacie?” (sura „Krowa”, ajat 44)*

Jeśli muzułmanin, a także dążący do wiedzy, zastanowi się nad tym błogosławionym kontekstem, odnajdzie oznaki, za pomocą których można odróżnić uczonych od wzywających. Uczeni mają swoje oznaki, a wzywający — swoje oznaki. Wszystko to szczegółowo wyjaśnione jest w wielu ajatach Księgi Allaha, co daje możliwość jasnego zrozumienia tej kwestii.

„Liczne słowa wspomniane w Sunnie wyraźnie i przekonująco dodają jasności tej podstawie, która jest zrozumiała nawet dla najbardziej niepojętnego prostego człowieka”. W Sunnie powiedziano, kim są uczeni, a także jakie są ich cechy wyróżniające. Jeśli dążący do wiedzy zwróci uwagę na niektóre książki, które zostały napisane na ten temat, a zwłaszcza na książkę „Dżami' Bajan al-'Ilm wa Fadlih”, której autorem jest imam Ibn Abd al-Barr, niech Allah będzie dla niego miłosierny, koniecznie zobaczy wzmiankę o zalecie zdobywania wiedzy i oznaki uczonych z Sunny dostojnego Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Wszystkie te cechy zostały

nadzwyczaj jasno wyjaśnione w Objawieniu. Co więcej, jak zaznaczył autor, jest to „zrozumiałe nawet dla najbardziej niepojętnego prostego człowieka”. W Koranie i Sunnie zawarte są teksty rzucające światło na to, kto jest uczonym i jakie są jego cechy wyróżniające. Lecz uparty człowiek, który podąża za własnymi namiętnościami, nie potrafi zrozumieć tej kwestii i się gubi. Dzieje się tak bądź z powodu nieświadomości, bądź z powodu podążania za namiętnościami.

„Lecz po tym wszystkim stało się coś bardzo dziwnego”. Bardzo mało stało się wiedzy głoszącej o tym, kim są uczeni i jakie są ich cechy wyróżniające. Coś dziwnego — to, że wie o tym bardzo mało ludzi.

„Wiedza i fikh zaczęły być uważane za nowości i błędy”, to znaczy prawdziwa wiedza, która czerpana jest z Koranu i Sunny, zaczęła być nazywana nowością i błędem. Wielu ludzi zaczęło zaprzeczać Sunnom i nazywać je innowacjami; zaczęło zaprzeczać prawdziwemu wyznaniu wiary, nazywając je błędem; zaczęto zaprzeczać wiarygodnym rodzajom czci, które wykonywał Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, nazywając je fałszywymi. Właśnie taki jest sens słów szajcha „Wiedza i fikh zaczęły być uważane za nowości i błędy”. Niektórzy ludzie zaczęli mówić, że prawdziwa wiedza i prawidłowy fikh są nowością i błędem. Jeśli zaś mówić o tym, co ci ludzie nazwali wiedzą, są to praktykowane przez nich innowacje, odnośnie których Allah nie zesłał żadnych dowodów.

„Najlepsze z tego, co czynią ci ludzie — to przedstawianie prawdy jako kłamstwa”. To znaczy najlepsze, co mogą zaproponować tacy ludzie, to przedstawienie prawdy jako kłamstwa. Bez wątpienia w takim działaniu nie ma żadnego dobra. Jakie dobro może być w przedstawianiu prawdy jako kłamstwa? W wprowadzaniu ludzi w zamęt? W ukrywaniu przed nimi prawd zaczerpniętych z Koranu i Sunny?!

Jeśli zaś coś takiego jest najlepszym, co mogą zaproponować tacy ludzie, można z pewnością powiedzieć, że całkowicie się zabłąkali i odwrócili od Księgi Allaha i Sunny Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

„Wyszło tak, że jedynie heretycy lub szaleńcy zaczęli mówić o wiedzy, którą Allah Najwyższy pochwalił i uczynił obowiązkiem dla ludzi”. To znaczy, według takich ludzi, jedynie heretycy lub szaleńcy zaczęli mówić o wiedzy szariackiej, czerpiąc ją niby z szaleństwem z Objawienia. Czasami mogli oni przypisać uczonym herezję — wyjście z religii Allaha. Przy tym naśladowcy innowacji kierowali się przykładem wielobożców, którzy nazywali Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, czarownikiem, wróżbitą czy szaleńcem. Także pod adresem uczonych i naśladowców metodologii Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wymyślano coraz to nowe oskarżenia.

„Uczonym i fakihem zaczęto zaś nazywać tego, kto zaczął ganić, wrogo się odnosić, pisać dzieła, przestrzegać i zakazywać wiedzy”. Wszystkie te działania były skierowane przeciwko wiedzy i fikhowi, który czerpany jest z Koranu i Sunny. Podobne istnieje i dzisiaj, w naszych czasach! Pisze się całe tomy książek, obalających Sunnę, wychwalających innowacje i wzywających do ożywienia błędów. Przy tym autorzy takich książek uważani są za uczonych i honorowo nazywani fakihami. Czasami nazywa się ich nawet imamami! „Imam wszystkich imamów!” — tak bezpodstawnie nazywają swoich przywódców nieświadomi! Chociaż w rzeczywistości taki działacz jedynie rozpowszechnia wymysły, wzywając ludzi do wiązania własnych nadziei z grobami; wznosi kłamstwo na Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, rozpowszechniając wymyślone lub słabe hadisy; zniekształca prawdziwy sens ajatów; opowiada wątpliwe historie i własne sny! Cała książka takiego działacza może opierać się na podobnych rzeczach. Nie znajdziesz w niej, na przykład, hadisu Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem: „Niech Allah zgubi żydów i chrześcijan, którzy uczynili groby swoich proroków meczetami!” (al-Buchari, 430; Muslim, 529), a także innych wiarygodnych hadisów na ten temat. Lecz w takiej książce koniecznie przeczytasz zniekształcony sens jakiegoś ajatu.

Najczęściej zwolennicy innowacji i ci, którzy piszą na te tematy, wykorzystują jako argument Słowa Allaha Najwyższego:

وَكَذَٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَّبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا

> *„Tak daliśmy o nich znać ludziom, aby wiedzieli, że obietnica Allaha jest prawdą i że co do Godziny nie ma żadnej wątpliwości. Oto zaczęli spierać się o nich i powiedzieli: «Wznieście nad nimi budowlę. Ich Pan lepiej ich zna». A ci, którzy przeważyli w swojej sprawie, powiedzieli: «Koniecznie wzniesiemy nad nimi meczet»” (sura „Grota”, ajat 21)*

Na podobny argument można odpowiedzieć tak: Allah Najwyższy wspomniał w tym ajacie o tych ludziach, którzy obstawali przy własnym zdaniu. Zewnętrzny sens ajatu wskazuje na to, że byli oni niewierni. Wynika z tego, że zwolennicy własnych namiętności przytaczają jako dowód postępek niewiernych, pomijając słowa Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, które powiedział przed śmiercią: „Niech Allah zgubi żydów i chrześcijan, którzy uczynili groby swoich proroków meczetami!”.

Niesłuszne byłoby powiedzieć, że podobny postępek był usankcjonowany dla wcześniej żyjących ludów. W przeciwnym razie po co Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „Niech Allah zgubi żydów i chrześcijan, którzy uczynili groby swoich proroków meczetami!”? Wynikałoby z tego, że Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, przywołał zgubę na lud za to, że uczynił coś dozwolonego? Czegoś takiego nawet nie sposób dopuścić! Przeciwnie, to, że niektórzy żydzi i chrześcijanie uczynili groby swoich proroków meczetami, jest bezsprzecznie zakazanym czynem w religiach wszystkich proroków i posłańców. W ajacie zaś mowa jest o tych, którzy obstawali przy swoim zdaniu, nie będąc muzułmanami:

إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَن تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا

> *„Jeśli dowiedzą się o was, ukamienują was lub nawrócą was na swoją religię, i wtedy nigdy nie odniesiecie sukcesu” (sura „Grota”, ajat 20)*

Oczywiste i jasne jest, o kim mowa w tym kontekście. Zwolennicy innowacji wykorzystują dowód nie na miejscu: Allah w ajacie nie chwali, lecz gani tych ludzi. Zarazem naśladowcy innowacji pozostawiają bez uwagi jasne hadisy Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem!

Biedny prosty człowiek może zaoponować, mówiąc, że skoro w Koranie powiedziano:

قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا

> *„A ci, którzy przeważyli w swojej sprawie, powiedzieli: «Koniecznie wzniesiemy nad nimi meczet»” (sura „Grota”, ajat 21)*

To jak można zaprzeczać dopuszczalności tego, co wspomniano w surze „Grota”?!! Następnie prości ludzie, „umacniając” swoje stanowisko, dodają do zniekształconego sensu tego ajatu fałszywe hadisy. Na przykład: „Kto uzna, że kamień mu pomoże, tak się stanie”, bądź coś podobnego. Następnie zaczynają opowiadać wymyślone historie. A po tym mogą zebrać wszystkie te wątpliwości w jednej książce, nazwawszy ją „wiedzą”, a jej autora — „fakihem”! Chociaż wszystko, co napisano, nie jest niczym innym jak kłamstwem, wzniesionym na Allaha i Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem; wypowiedzią o Allahu bez żadnej wiedzy; podstępem, fałszerstwem, ukrywaniem prawdy, zastępowaniem jej kłamstwem i po prostu wprowadzaniem w zamęt. Podobnych działaczy uznają za uczonych jedynie nieświadomi prości ludzie, dając się uwieść i popadając w różne formy kłamstwa.

Przytoczyliśmy tylko jeden przykład. Podobne można powiedzieć o wszystkich kwestiach religijnych. Jeśli wzywający ku kłamstwu i błędowi znajdą się w centrum uwagi prostych ludzi, nieuchronnie zepsują położenie ludzi.

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, wspomniał tę podstawę jako szczerą wskazówkę dla ludzi. Aby zwykli i początkujący muzułmanie, a także ci, którzy dążą do wiedzy, nie pogubili się w tej kwestii i zrozumieli, jak sprawy mają się w rzeczywistości.

Podstawa piąta

Szajch, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Podstawa piąta: Najświętszy Allah wyjaśnił, kim są przybliżeni Allaha, i jaka jest różnica między nimi a tymi ludźmi, których się z nimi myli, spośród wrogów Allaha — obłudników i grzeszników. Do wyjaśnienia tej kwestii wystarcza ajat z sury «Rodzina Imrana», słowa Najwyższego: «Powiedz: „Jeśli miłujecie Allaha, podążajcie za mną, a wtedy Allah was umiłuje…”» (sura «Rodzina Imrana», ajat 31), oraz ajat z sury «Stół zastawiony», słowa Najwyższego: «O wy, którzy uwierzyliście! Jeśli ktokolwiek z was odstąpi od swojej religii, to Allah przywiedzie innych ludzi, których On będzie miłował i którzy będą miłować Jego…» (sura «Stół zastawiony», ajat 54), oraz ajat z sury «Jonasz», słowa Najwyższego: «Zaprawdę, przybliżeni Allaha nie zaznają strachu i nie będą zasmuceni. To ci, którzy uwierzyli i byli bogobojni» (sura «Jonasz», ajaty 62–63). Lecz po tym stało się tak, że rozumienie większości ludzi, roszczących sobie pretensje do wiedzy, roszczących sobie pretensje do bycia przewodnikami ludzkości, roszczących sobie pretensje do bycia strażnikami Szariatu, polega na tym, że przybliżeni koniecznie muszą porzucić podążanie za Posłańcem, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, a naśladowcy proroków nie mogą być przybliżonymi. Rozumienie takich ludzi polegało na tym, że przybliżony koniecznie musi porzucić walkę na drodze Allaha: jeśli walczy na drodze Allaha, nie jest przybliżonym. Rozumienie takich ludzi polegało także na tym, że przybliżony koniecznie musi porzucić wykonywanie bogobojnych czynów i bogobojność: jeśli ich nie porzuci, nie jest przybliżonym. O nasz Panie! Prosimy Cię o przebaczenie i pomyślność, zaprawdę, Ty jesteś Wysłuchujący błagania!”.

Objaśnienie

Imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Podstawa piąta”. Ta podstawa jest bardzo ważna i pożyteczna dla każdego muzułmanina. Ludzie skrajnie potrzebują jej poznania i zrozumienia.

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Najświętszy Allah wyjaśnił, kim są przybliżeni Allaha, i jaka jest różnica między nimi a tymi ludźmi, których się z nimi myli, spośród wrogów Allaha — obłudników i grzeszników”. Każdy muzułmanin powinien zrozumieć tę bardzo ważną podstawę w świetle Koranu i Sunny. Już zwróciliśmy uwagę na styl imama, za pomocą którego wyjaśnia kwestie. Tak więc, gdy chce opowiedzieć o cechach uczonych i fakihów, wspomina ajaty i hadisy, w których o nich mowa. Gdy chce opowiedzieć o cechach przybliżonych Allaha, także przytacza ajaty z Księgi Allaha, w których o nich mowa. Autor mówi nam, że prawdę, jej naśladowców i wzywających do niej można poznać jedynie z dowodów Księgi Allaha i Sunny Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

„Najświętszy Allah wyjaśnił, kim są przybliżeni Allaha, i jaka jest różnica między nimi a tymi ludźmi, których się z nimi myli, spośród wrogów Allaha — obłudników i grzeszników”. Ludzie przybliżeni do Allaha mają określone cechy wyróżniające, wspomniane w Koranie i Sunnie. I przybliżeni do szatana, którzy roszczą sobie pretensje do bycia przybliżonymi do Allaha, także mają swoje cechy, wspomniane w Koranie. Szajch ul-islam Ibn Tajmijja napisał ważną książkę pod tytułem „Rozróżnienie przybliżonych Miłosiernego od przybliżonych szatana”. W tej wielkiej książce autor wspomniał kryteria, za pomocą których można odróżnić przybliżonego Allaha od przybliżonego szatana. Jeśli zaś człowiek nie potrafi odróżnić jednego od drugiego, przybliżeni szatana koniecznie owiną go sobie wokół palca, uwodząc go i odwracając od religii Allaha.

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Do wyjaśnienia tej kwestii wystarcza ajat z sury «Rodzina Imrana»…”. Za pomocą tych trzech ajatów można już naprawdę poznać przybliżonych. To wyjaśnienie wystarczy, aby poznać, kto jest przybliżonym Allaha i jakie są jego cechy.

Pierwsza cecha wspomniana jest w słowach Allaha:

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

> *„Powiedz: «Jeśli miłujecie Allaha, podążajcie za mną, a wtedy Allah was umiłuje i przebaczy wam wasze grzechy, wszak Allah jest Przebaczający, Litościwy»” (sura „Rodzina Imrana”, ajat 31)*

Oznacza to: podążać za Prorokiem, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Niektórzy posiadacze wiedzy nazwali ten ajat „ajatem miłości”: ten, kto pragnie doświadczyć prawdziwości i siły swojej miłości do Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, a przede wszystkim swojej miłości do Pana światów, niech spojrzy na to, za czym podąża. Im bardziej człowiek podąża i trzyma się przewodnictwa Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, tym bardziej jest to oznaką prawdziwości jego miłości. A im mniej człowiek podąża za Posłańcem Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, tym bardziej wskazuje to na słabość miłości do Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Jakże więc może przybliżony Allaha nie podążać za Jego Posłańcem, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem?

W niektórych krajach ci, którzy roszczą sobie pretensje do nazwy przybliżonego do Allaha, siedzą przy słupach w meczetach lub na ulicach, a gdy zaczyna się modlitwa, po prostu dalej siedzą i nie modlą się razem z resztą ludzi. Gdzież więc modlitwa, którą Allah uczynił obowiązkiem dla Swoich sług?

Pewien człowiek powiedział: „Pewnego razu przebywałem w pewnym kraju. I ciągle widywałem mężczyznę, który nigdy nie chodził nawet na obowiązkową modlitwę. Gdy zainteresowałem się, kim on jest, ludzie powiedzieli: «Święty jest Allah! Jak to, nie znasz tego mężczyzny?!! To jeden z przybliżonych Allaha!». Wszyscy ludzie potwierdzili, że jest on przybliżonym do Allaha. Ten mężczyzna złożył ślub, aby nigdy nie wstawać ze swojego miejsca, a jedynie siedzieć i wzywać błogosławieństwo na Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem". Następnie ludzie dodali: „Jeśli będziesz miał jakiś problem i przyjdziesz do niego w milczeniu, dowie się o twoim problemie i obdarzy twoje serce uzdrowieniem z niego".

Podobnymi słowami po prostu oszukuje się prostych ludzi. Jeśli zaś im zaoponujesz, odpowiedzą: „Taki to a taki, albo taka to a taka, próbowali, i wszystko im się udało!". To jest właśnie prawdziwa strata! Prosimy Allaha o pomoc. Przy „określaniu" przybliżenia zaczęto patrzeć na podobne fałszywe kryteria. Lecz przy tym tacy ludzie nie zwracają uwagi na kryteria przybliżenia, które wspomniane są w Koranie i Sunnie.

Czy może mieć miejsce przybliżenie i bliskość do Allaha bez podążania za Jego Posłańcem, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem? Gdzież wykonywanie obowiązkowej modlitwy, nakazanej przez Allaha? Gdzież wezwanie do jej wykonywania w meczetach? Wynika z tego, że modlitwę można po prostu porzucić?!!

Jeśli człowiek się nie modli i nie wykonuje modlitwy zbiorowo, bez wątpienia jest przybliżonym szatana, a nie przybliżonym Miłosiernego.

Gdzież naśladowanie Posłańca Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, i podążanie za jego Sunną? Jedną z najważniejszych kwestii jest modlitwa. Niektórzy przodkowie, chcąc zdobywać wiedzę od kogoś, najpierw patrzyli na stosunek człowieka do modlitwy. Jeśli widzieli, że człowiek należycie wykonuje modlitwę, z ufnością zdobywali od niego wiedzę. Lecz jeśli widzieli, że człowiek niedbale odnosi się do modlitwy, rozumieli, że i do pozostałych

kwestii będzie odnosił się jeszcze bardziej niedbale. „Człowiek, który porzucił modlitwę, nie ma żadnego udziału w islamie” (Malik w „Al-Muwatta”, 51). Ponieważ modlitwa jest prawdziwą miarą islamu każdego człowieka.

Przekazuje się od Anasa ibn Malika, niech Allah będzie z niego zadowolony, że podczas tej choroby Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, od której zmarł, modlitwy z nimi prowadził Abu Bakr, niech Allah będzie z niego zadowolony, i trwało to aż do poniedziałku. Gdy tego dnia ludzie ustawili się w rzędach do modlitwy, Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, którego twarz przypominała kartkę papieru z ajatami Koranu, uniósł zasłonę swojego pokoju i zaczął na nich patrzeć, stojąc przy drzwiach. A potem się uśmiechnął, i na widok Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, ludzie byli gotowi zerwać się ze swoich miejsc z radości. Tymczasem Abu Bakr cofnął się, aby wykonać modlitwę we wspólnym rzędzie, sądząc, że Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, wyjdzie do modlitwy. Jednakże Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, dał obecnym znak oznaczający, że powinni dokończyć modlitwę, po czym opuścił zasłonę, i tego samego dnia zmarł (al-Buchari, 860; Muslim, 419).

Twarz Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, radowała się, gdy patrzył na to, jak ludzie wykonują modlitwę rzędami w meczecie, za najlepszym towarzyszem, Abu Bakrem, niech Allah będzie z niego zadowolony. Takie jest prawdziwe przybliżenie — poprzez modlitwę, w czci wobec Allaha, w podążaniu za Sunną Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. W Koranie i Sunnie powiedziano, że podobne cechy są wyraźną oznaką przybliżenia do Allaha. I to nawet nie wymaga wyjaśnienia. Lecz mimo to wielu nieświadomych prostych ludzi wciąż gubi się w tej kwestii i nie zwraca uwagi na te cechy. Patrzą natomiast na długość nakrycia głowy czy wygląd zewnętrzny. Niektórzy są przekonani, że przybliżenie to określony strój, wygląd zewnętrzny czy forma zachowania, chociaż Allah w Koranie powiedział:

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

> *„Powiedz: «Jeśli miłujecie Allaha, podążajcie za mną, a wtedy Allah was umiłuje i przebaczy wam wasze grzechy, wszak Allah jest Przebaczający, Litościwy»” (sura „Rodzina Imrana”, ajat 31)*

Prości ludzie mogą powiedzieć: „Przybliżonym nie trzeba wykonywać rytualnego okrążenia wokół Kaaby!”. To nie jest zwykłe stwierdzenie, lecz słowa zapisane w ich księgach.

Pewien człowiek, przybywszy do Mekki, nie wykonał rytualnego okrążenia wokół Kaaby, mówiąc: „To Kaaba wykonuje rytualne okrążenie wokół przybliżonych!”.

Ten, kto zastanowi się nad biografią przewodnika przybliżonych, Proroka Muhammada, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zobaczy, że łącznie czterokrotnie odbył wielką i małą pielgrzymkę! Wykonywał rytualne okrążenie wokół Kaaby, lecz mimo to ci, którzy roszczą sobie pretensje do przybliżenia, oświadczają, że przybliżony nie będzie wykonywał rytualnego okrążenia wokół Kaaby, ponieważ to sama Kaaba powinna wykonywać okrążenie wokół niego!

W jednej z książek o fikhu zwolennicy innowacji, opierając się na własnych wymysłach, napisali pytanie w rozdziale „O modlitwie”: „Jeśli Kaaba odeszła, aby wykonać rytualne okrążenie wokół przybliżonych, to w jaką stronę powinni modlić się ludzie?”. Autor książki dodał: „Uczeni podzielili się w tej kwestii na dwa zdania. Niektórzy uczeni powiedzieli, że ludzie powinni modlić się w tę samą stronę, gdzie pierwotnie była Kaaba. Ponieważ nie sposób poznać, dokąd odeszła. Drugie zdanie: ludzie powinni szukać, dokąd odeszła Kaaba, aby skierować się w jej stronę”. Wyobraź sobie, i to jest badanie w jednej z ich książek! Wśród prostych ludzi rozpowszechniły się szeroko i inne podobne wymysły, o których wie jedynie Allah. Przy tym ludzie są przekonani, że właśnie takie są

cechy wyróżniające przybliżonych Allaha: nie modlą się, nie wykonują rytualnego okrążenia wokół Kaaby, nie oddają czci Allahowi, lecz zarazem oświadczają, że są przybliżonymi Allaha. Bez wątpienia tacy ludzie są przybliżonymi szatana, a nie przybliżonymi Miłosiernego:

وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

> *„A oni nie są Jego przybliżonymi. Jego przybliżonymi są jedynie bogobojni, lecz większość z nich tego nie wie” (sura „Łupy”, ajat 34)*

Przybliżenie, w jego zniekształconym rozumieniu, jest utratą religii, błędem i kłamstwem.

Także wśród tych, którzy roszczą sobie pretensje do przybliżenia Allaha, nie widać bogobojności. Przeciwnie, można zobaczyć, jak praktykują jawne i oczywiste grzechy. Na przykład ohydę, o której powiedziano w Koranie:

وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

> *„Nie zbliżajcie się do nierządu, gdyż jest to ohyda i zły sposób postępowania” (sura „Podróż Nocna”, ajat 32)*

Tacy ludzie praktykują grzechy, kryjąc się za przybliżeniem do Allaha. Niech nas Allah od czegoś takiego uchroni! Osobiście czytałem w ich książkach i opowiadali mi byli naśladowcy podobnych pseudoprzybliżonych, że czasami, w pierwszą noc poślubną, uczeń przychodzi do swojego „nauczyciela” ze swoją małżonką-dziewicą, uniża się przed nim i okazuje mu szacunek, dając mu możliwość pozbawienia dziewictwa swojej małżonki. Pseudoprzybliżony ze swojej strony pozostaje z nią na osobności i pozbawia ją dziewictwa, aby, według ich mniemania, obdarzyć błogosławieństwem. Po tym uczeń całuje stopy swojego „nauczyciela” w podzięce za to „dobrodziejstwo” lub płaci mu wynagrodzenie materialne.

Tacy pseudoprzybliżeni praktykują ohydy i naganne czyny, kryjąc się za przybliżeniem. Przysięgam na Allaha, są oni przybliżonymi szatana, a nie przybliżonymi Allaha:

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

> *„Zaprawdę, przybliżeni Allaha nie zaznają strachu i nie będą zasmuceni” (sura „Jonasz”, ajat 62)*

„Każdy bogobojny wierzący jest przybliżonym Allaha”. Lecz gdy ludzie zaczynają się gubić, cechy przybliżonych Allaha przestają być dla nich oczywiste. Wymysły prowadzą do rozpowszechniania błędu i stają się miarą.

Czasami prostych ludzi uwodzą opowieści i historie, w wyniku czego mogą pomyśleć, że mają przed sobą przybliżonych Allaha. Takie podejście jest ogromnym błędem. Przybliżeni Allaha mają jawne cechy, wśród których nie ma zaniedbania w wypełnianiu obowiązków religijnych.

Posłaniec Allaha, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, w świętym hadisie wspomniał dwa stopnie przybliżenia: „Zaprawdę, Allah Najwyższy powiedział: «Wypowiem wojnę temu, kto wrogo odnosi się do tego, kto jest Mi bliski! Najbardziej umiłowanym z tego wszystkiego, co czyni Mój sługa w dążeniu do przybliżenia się do Mnie, jest dla Mnie to, co uczyniłem dla niego obowiązkiem, a Mój sługa będzie starał się przybliżyć do Mnie, czyniąc więcej niż wymagane, dopóki go nie umiłuję»” (al-Buchari, 6502).

Zatem przybliżenie ma dwa stopnie:

1.Stopień wykonywania obowiązkowego. Człowiek, który należycie wykonuje to, co obowiązkowe, i powstrzymuje się od tego, co zakazane, jest przybliżonym Allaha. To pierwszy stopień przybliżenia do Allaha.

2.Istnieje wyższy stopień przybliżenia do Allaha. Jest to, gdy człowiek wykonuje to, co obowiązkowe, porzuca to, co zakazane, a także stara się wykonywać dodatkowe chwalebne czyny. Właśnie o tym mówi się w drugiej części hadisu: „A Mój sługa będzie starał się przybliżyć do Mnie, czyniąc więcej niż wymagane, dopóki go nie umiłuję. Gdy zaś go umiłuję, stanę się jego słuchem, dzięki któremu będzie słyszał, i jego wzrokiem, dzięki któremu będzie widział, i jego ręką, którą będzie chwytał, i jego nogą, dzięki której będzie chodził, a jeśli poprosi Mnie o coś, koniecznie mu to obdarzę, a jeśli zwróci się do Mnie o ochronę, koniecznie go ochronię”.
Drugi ajat, który wspomniał autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

> *„O wy, którzy uwierzyliście! Jeśli ktokolwiek z was odstąpi od swojej religii, to Allah przywiedzie innych ludzi, których On będzie miłował i którzy będą miłować Jego. Będą pokorni wobec wierzących i nieugięci wobec niewiernych, będą walczyć na drodze Allaha i nie będą się obawiać nagany ganiącego. Taka jest łaska Allaha, którą On obdarza, kogo zechce. Allah jest Wszechogarniający, Wszechwiedzący” (sura „Stół zastawiony”, ajat 54)*

W tym ajacie wspomniane są cztery cechy wyróżniające przybliżonych Allaha:

1.Będą pokorni wobec wierzących. To znaczy w ich sercach będą miłosierdzie wobec wierzących, będą im życzyć dobra, będą się do nich szczerze odnosić, będą zwracać się z błaganiem do Allaha za nich i pomagać w dobru.
2.Będą nieugięci wobec niewiernych. To znaczy w ich sercach będzie przepełnienie wielkością, stanowczością, a także niechęcią do wrogów religii Allaha.

3.Będą walczyć na drodze Allaha, zmagając się dla wywyższenia Słowa Allaha i zwycięstwa Jego religii.
4.Nie będą się obawiać nagany ganiącego przy wyjaśnianiu prawdy i prowadzeniu wezwania.
Jeśli takie cechy będą obecne w człowieku, można powiedzieć, że jest on jednym z przybliżonych Allaha.

Następnie autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, zakończył wymienianie cech przybliżonych Allaha ostatnią cechą. Najwyższy w Koranie powiedział:

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

> *„Ci, którzy uwierzyli i byli bogobojni” (sura „Jonasz”, ajat 63)*

Uczeni, niech Allah będzie dla nich miłosierny, zaznaczyli, że jeśli w jednym ajacie mowa jest o wierze i bogobojności, oznacza to, że wiara obejmuje właściwe wyznanie wiary i wykonywanie obowiązkowych nakazów, a bogobojność oznacza oddalenie się od fałszywych przekonań i porzucenie tego, co zakazane. Wynika z tego, że wiara — to właściwe przekonanie i wykonywanie czynów, na których obowiązek wskazuje Koran i Sunna, a bogobojność — to oddalenie się od niewłaściwych przekonań i tego, co naganne, co zakazał Allah. Pierwszym, z czego należy zrezygnować, jest wielobóstwo w czci wobec Allaha.

Wiara i bogobojność są dwiema cechami wyróżniającymi przybliżonych Allaha. Dlatego wierzący i bogobojny człowiek jest przybliżonym Allaha, jak o tym mówiono wcześniej. Ta kwestia nadzwyczaj jasno przedstawiona jest w Koranie i Sunnie.

Dlatego autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Lecz po tym stało się tak, że rozumienie większości ludzi, roszczących sobie pretensje do wiedzy, roszczących sobie pretensje do bycia przewodnikami ludzkości, roszczących sobie pretensje do bycia strażnikami Szariatu, polega na tym, że przybliżeni koniecznie

muszą porzucić podążanie za Posłańcem, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem”. To znaczy oznaką przybliżonego stało się porzucenie zasad religijnych. Wcześniej już mówiono o przykładach czegoś podobnego.

„A naśladowcy proroków nie mogą być przybliżonymi”. To znaczy ci, którzy podążają za prorokami i trzymają się ich drogi, nie mogą być przybliżonymi Allaha. Ponieważ przybliżonym, według nich, może być jedynie ten, kto porzucił podążanie za prorokami.

„Rozumienie takich ludzi polegało na tym, że przybliżony koniecznie musi porzucić walkę na drodze Allaha: jeśli walczy na drodze Allaha, nie jest przybliżonym”. Zagubieni ludzie porzucili kryteria, o których mowa była w ajacie. I wszystko przewróciło się do góry nogami. Dlatego autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, zwrócił się do Allaha z błaganiem: „O nasz Panie! Prosimy Cię o przebaczenie i pomyślność, zaprawdę, Ty jesteś Wysłuchujący błagania!”.

Podstawa szósta

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Obalenie fałszywego twierdzenia, które narzucił ludziom szatan, aby porzucili Koran i Sunnę i podążyli za różnymi zdaniami i za różnymi wszelkiego rodzaju namiętnościami. To fałszywe twierdzenie polega na tym, że Koran i Sunnę może rozumieć jedynie absolutny uczony, a powinien on posiadać określone cechy, którymi, być może, w pełni nie posiadali nawet Abu Bakr i Umar! Jeśli człowiek nie posiada tych cech, powinien koniecznie, pewnie, bez żadnych wątpliwości czy problemów porzucić Koran i Sunnę. I jedynie heretyk lub szaleniec zacznie czerpać bezpośrednie przewodnictwo z Koranu i Sunny, ponieważ bardzo trudno je zrozumieć. Święty jest Allah i wszelka chwała należy do Niego! Jakże wiele wszechstronnych wyjaśnień, obalających to przeklęte zwątpienie, dostarczył Allah zarówno w Szariacie, jak i w przeznaczeniu; zarówno w stworzeniach, jak i w nakazach. Do tego stopnia, że fakt bezpodstawności tego błędu osiągnął poziom ogólnych niepodważalnych prawd, lecz większość ludzi tego nie wie. «Sprawdziło się Słowo względem większości z nich, i oni nie uwierzą. Zaprawdę, nałożyliśmy na ich szyje okowy aż do podbródków, i ich głowy są zadarte. I ustanowiliśmy przed nimi przeszkodę, i za nimi przeszkodę, i okryliśmy ich zasłoną, tak że nie widzą. Wszystko im jedno, czy ich ostrzeżesz, czy nie ostrzeżesz — nie uwierzą. Ostrzeżesz jedynie tego, kto podąża za Napomnieniem i obawia się Miłosiernego, nie widząc Go. Obwieść mu radosną wieść o przebaczeniu i szczodrej nagrodzie» (sura «Ja Sin», ajaty 7–11).

I na koniec oddajmy chwałę Allahowi, Panu światów. Pokój i liczne błogosławieństwa Allaha naszemu panu Muhammadowi, jego rodzinie i towarzyszom, aż do Dnia Sądu”.

Objaśnienie

Imam, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Obalenie fałszywego twierdzenia, które narzucił ludziom szatan, aby porzucili Koran i Sunnę i podążyli za różnymi zdaniami i za różnymi wszelkiego rodzaju namiętnościami”. Szatan podszepnął zwolennikom namiętności i przywódcom kłamstwa określone wątpliwości, które odchylają ich od Księgi Allaha i Sunny Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Zwolennicy namiętności zaczęli rozpowszechniać podobną wątpliwość. W rezultacie ludzie odwrócili się od Koranu i Sunny i przestali czerpać z nich wiedzę. Ponadto prości ludzie zaczęli przyjmować wiedzę od wzywających ku kłamstwu i od przywódców błędu, którzy z kolei podszepnęli im szereg ohydnych wątpliwości.

Pierwsza wątpliwość: „Koran i Sunnę może czytać jedynie absolutny uczony”.

Druga wątpliwość: „Aby nazywać się uczonym, człowiek musi posiadać wiele cech”. Jak powiedział autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny: „Którymi, być może, w pełni nie posiadali nawet Abu Bakr i Umar!”.

Przy tym doszło do tego, że oświadczyli, iż w naszych czasach nie ma uczonych! Wynika z tego, że za pomocą tej wątpliwości odwołano Słowa Allaha:

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ

> *„Czyż nie zastanawiają się nad Koranem?” (sura „Kobiety”, ajat 82)*

Wychodzi na to, że ludzie przestali się zastanawiać i rozmyślać nad Koranem, a zaczęli go czytać jedynie dla zyskania błogosławieństwa? Doszło do tego, że niektórzy oświadczyli: „Bądź uważny i gdy czytasz

Koran, nie próbuj go zrozumieć! Ponieważ jeśli spróbujesz zrozumieć coś z Koranu, twoja religia znajdzie się w niebezpieczeństwie i możesz odchylić się od prawdy”.

Lecz jeśli powiesz takiemu człowiekowi, że Allah zakazał wielobóstwa i dowodem na to jest taki to a taki ajat; Allah nakazał to a to i dowodem na to jest taki to a taki ajat, odpowie ci: „Nie mów tak! Podobne mogą mówić jedynie uczeni!”.

Lecz właśnie uczeni zaznaczają, że w Koranie jest bardzo wiele jasnych i zrozumiałych dla każdego kwestii. Na przykład słowa Allaha:

شَهْرُ رَمَضَانَ

> *„Miesiąc ramadan” (sura „Krowa”, ajat 185)*

Te słowa są jasne i nie wymagają żadnej interpretacji ani wiedzy o przesłankach, o których mówiono wcześniej. Ponieważ miesiąc ramadan znany jest każdemu. Powszechnie wiadomo także, że właśnie w miesiącu ramadan rozpoczęło się zsyłanie Koranu. I przykładów jasnych i zrozumiałych dla każdego kwestii zawartych w Koranie jest bardzo wiele.

Kto nie rozumie słów Allaha:

وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

> *„Nie zbliżajcie się do nierządu” (sura „Podróż Nocna”, ajat 32)*

Kto nie rozumie słów Allaha:

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ

> *„Wykonujcie modlitwę” (sura „Trzody”, ajat 72)*

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا

> *„Zaprawdę, modlitwa jest przepisana wierzącym w określonym czasie” (sura „Kobiety”, ajat 103)*

قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ

> *„Powiedz wierzącym mężczyznom, aby spuszczali swoje spojrzenia i strzegli swoich narządów płciowych” (sura „Światło”, ajat 30)*

وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ

> *„Powiedz wierzącym kobietom, aby spuszczały swoje spojrzenia i strzegły swoich narządów płciowych” (sura „Światło”, ajat 31)*

Czy człowiek musi być absolutnym uczonym, aby zrozumieć słowa „spuszczanie spojrzenia”?

Prorok, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem, zwracał się do ludzi w zrozumiałym dla nich języku arabskim. Naturalnie, istnieją kwestie, które wymagają głębokiego zrozumienia i rozpatrzenia, jak o tym powiedział Allah Najwyższy:

لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنبِطُونَهُ مِنْهُمْ

> *„To poznaliby to ci spośród nich, którzy potrafią to zgłębić” (sura „Kobiety”, ajat 83)*

Tutaj chodzi o bardzo precyzyjne kwestie, które wymagają głębokiego studiowania i zrozumienia. Lecz nie oznacza to, że człowiek powinien całkowicie porzucić Koran i nie rozmyślać nad nim, a jedynie czytać go dla zyskania błogosławieństwa! Podobna wątpliwość doprowadziła wielu ludzi do jawnego błędu — odwrócili się od Mowy Allaha i od jej wskazań, zajmując się przesądami,

wymyślonymi hadisami, niedorzecznościami i opowiadaniem historii, w czasie gdy przed nimi znajduje się Księga Allaha i Sunna Jego Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Prosimy Allaha o pomyślność!

Szatan zasiał w nich tę wątpliwość i przyniosła ona swoje owoce: wielu porzuciło Święty Koran i Sunnę Proroka, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem. Skądże więc ludzie mają czerpać wiedzę o swojej religii? Podobne podejście jest właśnie istotą utraty i błędu.

Pierwszą przesłanką jest wątpliwość, że „Koran i Sunnę może rozumieć jedynie absolutny uczony".

Drugą przesłanką jest wątpliwość, że „powinien on posiadać określone cechy, którymi, być może, w pełni nie posiadali nawet Abu Bakr i Umar!".

Allah Najwyższy powiedział w Koranie:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنكُمْ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

> *„O wy, którzy uwierzyliście! Bądźcie posłuszni Allahowi, bądźcie posłuszni Posłańcowi oraz tym spośród was, którzy sprawują władzę. Jeśli zaś zaczniecie się o coś sprzeczać, zwróćcie się z tym do Allaha i Posłańca, jeśli wierzycie w Allaha i Dzień Ostatni. Tak będzie lepiej i piękniej pod względem sensu (lub wyniku, lub nagrody)!" (sura „Kobiety", ajat 59)*

Zwrócenie się do Allaha — to zwrócenie się do Jego Księgi, a zwrócenie się do Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem — to zwrócenie się do jego Sunny. Lecz opierając się na wyżej wspomnianej wątpliwości, zwrócenie się do Koranu i Sunny przeczyłoby samemu Koranowi!

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Jeśli człowiek nie posiada tych cech”, to znaczy cech absolutnego uczonego, „powinien koniecznie, pewnie, bez żadnych wątpliwości czy problemów porzucić Koran i Sunnę”. Podobnymi słowami niektórzy naśladowcy błędu wstrząsają i próbują zachwiać przekonaniami prostych muzułmanów, zobowiązując ich bez żadnych wątpliwości porzucić rozmyślanie nad Koranem.

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „I jedynie heretyk lub szaleniec zacznie czerpać bezpośrednie przewodnictwo z Koranu i Sunny, ponieważ bardzo trudno je zrozumieć”. To znaczy, według naśladowców innowacji, jedynie heretyk (który mówi o własnej religii od siebie) lub szaleniec (który nie jest w stanie choćby coś pojąć) może próbować zrozumieć z Koranu i Sunny to, czego zrozumieć nie sposób. Coś podobnego, według nich, jest odmianą szaleństwa.

Szajch imam asz-Sziankiti, niech Allah będzie dla niego miłosierny, w swojej książce „Adwa al-Bajan” skomentował ajat:

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

> *„Czyż nie rozmyślają nad Koranem? Czy też na ich sercach są kłódki?” (sura „Muhammad”, ajat 24)*

Szajch obszernie opisał tę kwestię, wspominając wątpliwość i pomyślnie ją obalając. Szajch wskazał na niektórych zwolenników tej wątpliwości i szczegółowo opisał wszystkie szczegóły kwestii. Z jego pożytecznych wniosków w tej kwestii można by ułożyć całą książkę.

Następnie autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, zakończył swoje posłanie, mówiąc: „Święty jest Allah i wszelka chwała należy do Niego!”. Święty jest Allah i wyższy ponad wszelką potwarz, którą się na Niego wznosi, i wyższy ponad wszelkie kłamstwo, które przypisuje się Jego Mowie i mowie Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

Wszelka chwała należy do Niego za to, że okazał miłosierdzie i skierował ku dobru, poprowadził drogą prostą i zabezpieczył przed tym wszystkim złem.

Autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „Jakże wiele wszechstronnych wyjaśnień, obalających to przeklęte zwątpienie, dostarczył Allah zarówno w Szariacie, jak i w przeznaczeniu; zarówno w stworzeniach, jak i w nakazach. Do tego stopnia, że fakt bezpodstawności tego błędu osiągnął poziom ogólnych niepodważalnych prawd, lecz większość ludzi tego nie wie". To znaczy fałsz tej wątpliwości został całkowicie zdemaskowany. Jakże wiele istnieje dowodów w Koranie i Sunnie, wskazujących na bezpodstawność i fałszywość tego zgubnego twierdzenia! Liczba takich dowodów dosięgła kategorii niepodważalnej wiedzy. Fakt bezpodstawności tego błędu osiągnął poziom ogólnych niepodważalnych prawd religijnych. Lecz mimo to wszystko szatan zdołał przechytrzyć i przekonać niektórych ludzi o czymś przeciwnym. W rezultacie czego rozpowszechnili tę wątpliwość i odwrócili się od Mowy Allaha i Jego Posłańca, niech Allah go błogosławi i obdarzy pokojem.

Po tym autor, niech Allah będzie dla niego miłosierny, zakończył swoje posłanie następującymi świętymi ajatami:

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ ۝ وَجَعَلْنَا مِن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ۝ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ

> *„Zaprawdę, nałożyliśmy na ich szyje okowy aż do podbródków, i ich głowy są zadarte. I ustanowiliśmy przed nimi przeszkodę, i za nimi przeszkodę, i okryliśmy ich zasłoną, tak że nie widzą. Wszystko im jedno, czy ich ostrzeżesz, czy nie ostrzeżesz — nie uwierzą. Ostrzeżesz jedynie tego, kto podąża za Napomnieniem i obawia się Miłosiernego, nie widząc Go. Obwieść mu radosną wieść o przebaczeniu i szczodrej nagrodzie” (sura „Ja Sin”, ajaty 8–11)*

Szajch, niech Allah będzie dla niego miłosierny, powiedział: „I na koniec”, to znaczy na koniec tej książki, „oddajmy chwałę Allahowi, Panu światów. Pokój i liczne błogosławieństwa Allaha naszemu panu Muhammadowi, jego rodzinie i towarzyszom, aż do Dnia Sądu”.

Prosimy Allaha za pomocą Jego pięknych imion i wzniosłych atrybutów, aby wynagrodził najlepszą nagrodą tego imama, a także pozostałych imamów muzułmanów, za ich szczery stosunek, wyjaśnianie, wzywanie, gorliwość, staranie i ich wkład. Prosimy także Allaha, aby zapisał wszystkie ich starania, uczynił je na wagach dobrych czynów w Dniu Sądu i obdarzył nas wszystkich byciem razem z prawymi sługami Allaha.

Prosimy Allaha, aby nie odchylał naszych serc i uczynił nas z liczby tych, którzy podążyli za Napomnieniem i obawiali się Miłosiernego.

O Allahu, uporządkuj naszą religię, która służy nam ochroną we wszystkich naszych sprawach, i uporządkuj dla nas ten świat, w którym żyjemy, i uporządkuj dla nas świat wieczny, do którego

powrócimy, i uczyń tak, aby życie jedynie dodawało nam wszelkiego dobra, i uczyń dla nas śmierć wytchnieniem od wszelkiego zła! O Allahu, ozdób nas ozdobą wiary i uczyń nas przewodnikami i idącymi drogą prostą, a nie zabłąkanymi czy wprowadzającymi w błąd. O Allahu, prowadź nas drogą prostą i prowadź drogą prostą za naszym pośrednictwem, ułatw nam podążanie drogą prostą i otwórz nasze serca na dobro, o Panie światów! Zaprawdę, Ty jesteś Odpowiadający na modlitwy, jedynie na Ciebie mamy nadzieję, Ty nam wystarczasz i jesteś najlepszym Opiekunem i Protektorem!